

Magazyn grupy REMONDIS

REMONDIS AKTUALNOŚCI

remondis.pl

Przełom energetyczny w REMONDIS

Recykling złomu elektronicznego
z zastosowaniem nowego systemu
zarządzania energią

Komentarz gościa

FFranz Untersteller, członek landtagu, minister ds. środowiska, klimatu i gospodarki energetycznej Badenii-Wirtembergii o planowanej ustawie o surowcach wtórnych

„Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju”

Wynik trzeciego dużego badania konsumenckiego REMONDIS

Rt wraca do natury

NQR z opatentowaną metodą recyklingu rtęci

Komentarz gościa

Strona 8

„Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju”

Strona 16

Rtęć wraca do natury

Strona 20

AKTUALNOŚCI

- 4 Przełom energetyczny w REMONDIS
- 6 Ochrona klimatu dzięki Kreislaufwirtschaft e.V.
- 7 Wzorcowy przykład we Fryburgu
- 8 „Nowa ustawa o surowcach wtórnych wyznaczy ambitne wskaźniki recyklingu”
- 10 Kształcenie na rzecz przyszłości
- 12 Intensyfikacja recyklingu w Polsce
- 14 Dzieci ambasadorem lepszej przyszłości
- 16 „Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju”

SERWIS

- 30 Start zawodowy z dobrymi perspektywami
- 32 Osiedle przy łęgach
- 34 Gry planowe
- 36 Model z przyszłością

INFORMACJE W SKRÓCIE

- 44 Związek podatników krytykuje komunalną działalność gospodarczą
- 44 Wystawa kształtuje świadomość zagrożenia związanego z obecnością odpadów plastikowych w morzu
- 45 Zespół robotyki wygrywa przy wsparciu REMONDIS
- 45 Pracownicy dystrybucji roku 2014

RECYKLING

- 18 Ferrero – słodki, zrównoważony rozwój
- 20 Rtęć wraca do natury
- 22 Nowość w zbiórce materiałów szkodliwych
- 23 UCL prezentuje aplikację serwisową
- 24 Wyłączenie z eksploatacji
- 26 REMONDIS Australia na drodze wzrostu
- 27 Sarańsk jako wzór dla Rosji
- 28 Wirus Ebola i bezpieczna utylizacja

WODA

- 38 Renowacja kanałów w centrum miasta
- 40 Innowacyjna koncepcja
- 42 Kamień filozoficzny

LUDZIE

- 46 Zatrudnienie bez uprzedzeń
- 47 Impresje

Dane firmy

Wydawca: REMONDIS SE & Co. KG // Brunnenstraße 138 // 44536 Lünen // Niemcy
 T +49 2306 106-515 // F +492306 106-530 // remondis.com // info@remondis.com
 Redaktor naczelny: Michael Schneider // Projekt: atelier-14.de // Wydruk: Lonnemann, Selm

Ludger Rethmann, Zarząd REMONDIS

Drodzy Czytelnicy!

Podczas gdy wielki eksperyment przełomu energetycznego w Niemczech jest konsekwentnie kontynuowany, a duże firmy użyteczności publicznej zajmują się dookreśleniem kluczowych dziedzin działalności, REMONDIS podchodzi do tej kwestii innowacyjnie i z uwzględnieniem potrzeb konsumentów. Wprowadzenie nowego systemu zarządzania energią w naszym centrum demontażu starych urządzeń elektrycznych w Lippewerk w Lünen umożliwiło nam znaczącą redukcję zużycia energii przez obiekt. Tam, gdzie wcześniej odczytywano całkowite zużycie dla całej hali produkcyjnej, dzięki rozwojowi oprogramowania można teraz określać zużycie każdego agregatu i każdej lampy pojedynczo. W konsekwencji wszystkie świetlówki wymieniono na nowoczesne lampki energooszczędne na bazie LED. Skutkuje to większą ilością światła przy mniejszej emisji CO₂ oraz niższych kosztach i określa wzorzec dla całej grupy przedsiębiorstw. To rozumiemy w REMONDIS pod pojęciem przełomu energetycznego.

REMONDIS stawia na zdrowy rozwój nie tylko w rodzimej Nadrenii-Westfalii. Nasze przedsiębiorstwo rodzinne rozwija swoją działalność w krajach zdefiniowanych jako regiony kluczowe. Należą do nich także zachodnie i wschodnie kraje sąsiadujące, Polska i Holandia. Holenderskie przedsiębiorstwo recyklingowe van Gansewinkel zbyło ostatnio swoje obszary działalności w Polsce na rzecz REMONDIS. Dodatkowo REMONDIS przejmuje lokalizacje i obszary działalności grupy Becker w południowej Polsce. Dzięki rozbudowie działalności biznesowej w kluczowym regionie, w Polsce, możemy poszerzać ofertę usług świadczonych na rzecz polskich klientów i jeszcze silniej zaznaczać swoją obecność na polskim rynku.

Tuż przed zamknięciem redakcji dotarła do nas dobra wiadomość, że наша holenderska spółka zależna przejmie grupę Dusseldorp. Tym samym REMONDIS Nederland wykona duży krok naprzód na holenderskim rynku recyklingowym.

Według Statystycznego Urzędu Federalnego do końca roku 2014 całkowite zadłużenie gmin w Niemczech wynosiło około 140 miliardów Euro, a tendencja w tym zakresie jest stale rosnąca. Mimo to niektóre gminy szukają rozwiązania w rekommunalizacji usług zabezpieczania warunków bytowych i inwestują duże kwoty w rozwój infrastruktury, którą prywatne przedsiębiorstwa już posiadają i mogą udostępniać w znacznie niższej cenie. Z doświadczenia wiemy, że razem jest o wiele lepiej, co pokazuje między innymi przykład miasta Fryburg Bryzgowijski. Model partnerstwa publiczno-prywatnego tak teraz, jak i wcześniej, jest odpowiednim sposobem korzystania z tego, co najlepsze z obu tych środowisk dla dobra regionalnej gospodarki i społeczeństwa w danym mieście.

Z napływem setek tysięcy uchodźców z nękanych kryzysami regionów świata wiążą się duże wyzwania, ale też duże szanse dla naszego kraju i dla gmin. Zachowujemy wspólnie optymizm i pełni przekonania pracujemy nad osiągnięciem lepszej przyszłości dla wszystkich ludzi w naszym kraju. REMONDIS w każdej chwili jest gotów służyć partnerom komunalnym radą i rozwiązaniami.

Z wyrazami szacunku

Ludger Rethmann

Przełom energetyczny w REMONDIS

NOWY SYSTEM ZARZĄDZANIA ENERGIĄ W LÜNEN

„Więcej światła!” – tak brzmiały ostatnie słowa Johanna Wolfganga von Goethe, a padły one w czasach, kiedy świece i lampy oliwne były jedynymi źródłami oświetlenia. 47 lat po śmierci Goethego opatentowana przez Thomasa Alva Edisona żarówka, pierwotnie wynaleziona przez niemieckiego emigranta Heinricha Goebela, umożliwiła realizację ostatniego życzenia wielkiego poety. Świat stał się jaśniejszy. Następnie przez ponad sto lat niewiele się zmieniło. Energia była tania i coraz bardziej dostępna, a nikt nie zwracał sobie głowy emisją CO₂, obecnie znanego jako „zabójca klimatu”. Dopiero kiedy w 2006 roku pierwsze diody LED uzyskały skuteczność 100 lumenów na wat i z powodu zmiany klimatu zakwestionowano wydajność tradycyjnej żarówki, zaczęła się właściwa zmiana polityki energetycznej. REMONDIS z powodzeniem wdrożył jej założenia.

W więcej niż wystarczająco oświetlonym świecie pracy chodzi dziś nie o „więcej” światła, ale o „lepsze” światło – przede wszystkim o optymalne zarządzanie energią. Korzyści są widoczne jak na dłoni. Z jednej strony można obniżyć zużycie energii, a tym samym koszty eksploatacji instalacji, a z drugiej strony – ograniczyć emisję CO₂, podobnie jak w przypadku optymalizacji zużycia energii. Dlatego już w 2011 roku firma REMONDIS Elektrorecycling GmbH wyznaczyła sobie cel, jakim jest wdrożenie w swoich centrach demontażu systemu zarządzania energią według normy DIN EN 50001. Wraz z zatrudnieniem Gudrun Timmer i Carstena Kocha jako specjalisty ds. zarządzania energią przedsiębiorstwo od 2013 roku weszło w określoną przepisami fazę wdrożenia.

Dzięki temu dla lat referencyjnych 2013 i 2014 uzyskano zaświadczenia potwierdzające wdrożenie zgodne z normą DIN. Certyfikat wg normy DIN ISO 50001 został przyznany przez firmę ifu-cert latem 2015 roku dla wszystkich niemieckich zakładów i stanowi kontynuację dla już uzyskanych certyfikatów z zakresu systemów zarządzania jakością i środowiskiem zgodnie z normą DIN EN 9001 oraz 14001. Obecnym celem jest objęcie certyfikacją wszystkich europejskich zakładów w Polsce i Francji do końca bieżącego roku.

Gudrun Timmer, odpowiedzialny za prace organizacyjne i dokumentacyjne w ramach realizacji wymogów DIN, oraz Carsten Koch, wykonujący zakładowe wdrożenie wszystkich środków technicznych i analizę danych pomiarowych, z dużym zaangażowaniem realizowali rzeczywistą zmianę polityki energetycznej w firmie REMONDIS. „Certyfikacja to dowód uznania naszej gotowości do poprawy bilansu energetycznego w zakładzie. Nie wystarczy powiedzieć: „Środowisko jest dla nas ważne, więc oszczędzamy energię”. Tu chodzi o większą wiarygodność zaangażowania we wdrożenie systemu zarządzania środowiskiem i energią” – wyjaśnia Gudrun Timmer. „Poprawa bilansu energetycznego i ograniczenie emisji CO₂ są tu tylko wybranymi elementami. Dodatkowo na podstawie dokumentacji prowadzonej w ramach nowego systemu zarządzania energią zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kompensacji zapotrzebowania szczytowego (tzw. SpaEfV) można znacznie zredukować zobowiązania podatkowe”.

Carsten Koch

Gudrun Timmer

Carsten Koch wyjaśnia, jak to działa: „W 2012 roku centrum demontażu w Lünen dysponowało tylko dwoma licznikami prądu i dwoma transformatorami. W międzyczasie w zakładzie zainstalowano system pomiarowy z 20 licznikami prądu oraz jednostki pomiaru powietrza sprężonego i gazu. Dzięki temu zyskujemy większą transparentność w zakresie przepływu energii w całym zakładzie. Ponadto możliwe jest przeprowadzanie dokładnych analiz zużycia określonych podzespołów instalacji”. Zapis zużycia w miejscach pomiarowych jest realizowany przez program monitorujący opracowany na podstawie założeń i pomysłów Carstena Kocha oraz zaprogramowany we współpracy z firmą Lanfer. To innowacyjne oprogramowanie, które zainstalowano w centrum demontażu w 2014 roku, umożliwia menedżerowi ds. zarządzania energią sprawdzenie i przeanalizowanie na swoim stanowisku pracy w każdej chwili w czasie rzeczywistym zużycia energii elektrycznej, gazu i sprężonego powietrza w poszczególnych miejscach pomiarowych w zakładzie w Lünen.

Imponująca redukcja emisji CO₂ w związku z recyklingiem złomu elektronicznego w porównaniu z eksploatacją surowców pierwotnych zostanie znacznie zwiększona dzięki nowemu systemowi zarządzania energią

Program monitorujący jest bardzo uniwersalny: umożliwia prezentację i analizę poziomów zużycia oraz dostępności instalacji i czasów uruchomienia w oparciu o dane bieżące i historyczne. Oprócz monitorowania energii program umożliwia rejestrowanie, przetwarzanie i ocenę wielu różnych wartości pomiarowych. Ponieważ system oparto na technologii internetowej, dostęp do niego jest możliwy z dowolnego miejsca na świecie, nawet za pomocą smartfona! Dodatkowo kierownictwo zakładu codziennie otrzymuje pocztą elektroniczną automatycznie generowany raport energetyczny dotyczący poziomów zużycia z dnia poprzedniego. Informacje o anomaliiach zużycia w agregatach instalacji są w porę rozpoznawane i mogą być wykorzystane do celów konserwacyjnych i naprawczych.

Wnioski z pierwszej analizy przepływów energii w centrum demontażu w Lünen w 2014 roku okazały się zaskakujące nawet dla ekspertów. Gudrun Timmer wspomina: „Duży udział zużycia prądu na oświetlenie w całkowitym zużyciu na poziomie 36,3 procenta w roku 2014 był dla nas bardzo dużym zaskoczeniem”. Po dokładnej analizie i opracowaniu

stosownej koncepcji zapadła decyzja o zmianie oświetlenia na oświetlenie LED. We ścisłej współpracy z firmą RZB dokonano technicznej optymalizacji innowacyjnego typu oświetlenia pod kątem konkretnych obszarów zastosowania w firmie REMONDIS. W ramach wdrażania innowacyjnego oświetlenia LED w pierwszym kwartale 2015 roku około 140 lamp o mocy 480 watów zastąpiono świetłówkami 100-watowymi, a wyższa skuteczność świetlna nowego wyposażenia umożliwiła zdemontowanie zbędnych ciągów oświetleniowych. „Sama tylko modernizacja oświetlenia spowodowała ograniczenie zużycia o 83,5 procenta. Dzięki temu zakup w ramach inwestycji zamortyzował się już po 14 miesiącach” – podsumowuje Carsten Koch.

Nowe oświetlenie LED pozwala oszczędzić około 380 000 kWh rocznie i obniżyć koszty eksploatacyjne o 60 000 euro na rok. W tym samym okresie zredukowano emisję CO₂ o imponującą ilość na poziomie 230 ton. Oświetlenie hali znacznie się poprawiło. Pracownicy odbierają nowe światło jako bardzo przyjemne, ponieważ swoją barwą bardzo przypomina naturalne światło dzienne.

Każdy odbiornik można monitorować i optymalizować za pomocą nowego systemu

Sytuacja, w której każdy wygrywa:

60 000 euro
niższe koszty,
280 ton
mniejsza roczna emisja CO₂

Ochrona klimatu dzięki Kreislaufwirtschaft e.V.

INICJATYWA BRANŻOWA MAJĄCA NA CELU OCHRONĘ KLIMATU

Rząd kraju związkowego Nadrenii Północnej-Westfalii powołał do życia inicjatywę, która nawołuje polityków, firmy oraz obywateli do wspólnego zaangażowania w celu przewyższenia wyzwań związanych ze zmianami w energetyce, osiągnięcia celów ochrony klimatu oraz koniecznością modernizacji spowodowaną zmianami klimatycznymi. Przez osiem lat szerokiemu gronu odbiorców będą prezentowane wyróżniające się projekty ochrony klimatu.

Brancheninitiative
Klimaschutz durch
Kreislaufwirtschaft

Wraz z inicjatywą KlimaExpo.NRW rząd Nadrenii Północnej-Westfalii zainicjował projekt Dekady ONZ, aby przedstawić szerokiej publiczności szczególne kompetencje Nadrenii Północnej-Westfalii, technologie i proces w obszarze ochrony klimatu oraz aby zaprezentować je także poza granicami naszego kraju związkowego. Branża usuwania odpadów od wielu lat stawia sobie za cel ochronę klimatu i zasobów. Z tego powodu do życia została powołana inicjatywa branżowa „Klimaschutz durch Kreislaufwirtschaft e. V.” (towarzystwo zarejestrowane Ochrona klimatu poprzez gospodarkę recyklingową), która jest wspierana przez wszystkie znaczące związki gospodarki odpadami oraz przez wiele przedsiębiorstw z branży usuwania odpadów i recyklingu w Nadrenii Północnej-Westfalii. Oczywiście również firma REMONDIS jest członkiem-założycielem tego towarzystwa, a także ma swoje przedstawicielstwo w jego zarządzie. Celem towarzystwa jest wspieranie inicjatywy KlimaExpo.NRW – nie tylko w roli partnera ale także jako branża – poprzez własne pomysły i konkretne propozycje. Ta inicjatywa to sieć połączonych ze sobą podmiotów, których wspólnym celem jest wspieranie ochrony klimatu.

Początek udanego partnerstwa

15 czerwca odbyło się spotkanie inauguracyjne stowarzyszenia w hali wystawienniczej spółki SASE w Iserlohn pod patronatem ministra środowiska kraju związkowego

Nadrenia Północna-Westfalia, Johannes Remmela. Johannes Remmel wygłosił również przemówienie zawierające najważniejsze informacje o inicjatywie gospodarki recyklingowej na rzecz ochrony klimatu, a stowarzyszenie branżowe zostało oficjalnie wyróżnione jako „partner” inicjatywy KlimaExpo.NRW. Ten wieczór, podczas którego spotkało się łącznie ok. 100 uczestników z polityki, biznesu, administracji i gospodarki wodnej, stanowi rozpoczęcie przyszłej współpracy.

Biogazownia w Coesfeld – projekt KlimaExpo.NRW, który już został wyróżniony

Projekt optymalizacji ponownego wykorzystania odpadów organicznych w powiecie Coesfeld został już przyjęty na listę KlimaExpo.NRW. Spółka RETERRA, jeden z wiodących producentów biologicznych surowców i przedsiębiorstw recyklingowych w Niemczech, otworzyła w zeszłym roku nową biogazownię na terenie istniejącej kompostowni w Coesfeld. Dr Heinrich Dornbusch, prezes zarządu KlimaExpo.NRW jako uzasadnienie tego wyróżnienia przytacza fakt, że nie tylko sieć gazu ziemnego jest zasilana energią kopalną 1:1, ale również, że opłaty za opady zostały obniżone dzięki konsekwentnemu wykorzystaniu potencjału energetycznego i materialnego odpadów organicznych.

„Cieszy nas to szczególnie dlatego, że w ten sposób możemy pokazać, iż ochrona klimatu i oszczędności nie są sprzecznymi celami”, mówi dr Heinrich Dornbusch.

Od lewej do prawej: Thomas Patermann, VKU NRW, zast. przewodniczącego Klimaschutz durch Kreislaufwirtschaft e.V., Hartmut Haeming, INWesD, skarbnik związku, dr Heinrich Dornbusch, prezes zarządu Expo Fortschrittsmotor Klimaschutz GmbH, Johannes Remmel, minister ochrony klimatu, środowiska, rolnictwa, ochrony przyrody i konsumentów kraju związkowego Nadrenia-Westfalia, Ernst-Peter Rahlenbeck, przewodniczący związku, Wolfgang Jung, prezes Expo Fortschrittsmotor Klimaschutz GmbH podczas spotkania założycielskiego w Iserlohn

Wzorcowy przykład we Fryburgu

ASF JEST PRZYKŁADOWYM MODELEM UDANEGO PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO

„Fryburg ma to, czego wszyscy szukają...” – to powszechnie znane motto tego miasta położonego na skraju Schwarzwald. Inicjatywa na rzecz gospodarki odpadami i oczyszczania miasta Fryburg, ASF, w dużej mierze przyczynia się do pozytywnego wrażenia, jakie to historyczne miasto uniwersyteckie robi na mieszkańcach i gościach. Wspólne przedsięwzięcie miasta Fryburg i spółki REMONDIS to wzorcowy przykład sukcesu partnerstwa publiczno-prywatnego w Niemczech.

Fryburg ma zieloną duszę. W Bryzgowii, regionie o niemal śródziemnomorskim klimacie położonemu pomiędzy Górnym Renem a Schwarzwaldem, ludzie przywiązują szczególną wagę do jakości życia i bliskiej naturze czystości. ASF pracuje każdego dnia z powodzeniem, aby sprostać tym wymaganiom. Około 330 pracowników i 165 pojazdów dba o czystą zbiórkę odpadów i ekologiczny recykling poprzez ponowne wykorzystanie szkła, makulatury, opakowań i odpadów biologicznych, z których oprócz wysokiej jakości kompostu pozyskuje się także biogaz. REMONDIS i Fryburg intensywnie współpracują w ramach inicjatywy ASF i łącznie przetwarzają 80 000 ton odpadów, przyczyniając się do ochrony klimatu i środowiska.

Dlatego odpowiedzialna za gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta delegacja kraju związkowego Badenia-Wirtembergia w związku przedsiębiorstw gminnych VKU wybrała optymalne miejsce – filharmonię we Fryburgu – na swoje specjalistyczne obrady, które odbyły się w dniach 8 i 9 lipca 2015 roku. Zaplanowane na ponad dwa dni obrady obejmowały wiele specjalistycznych wykładów m.in. na temat zarządzania jakością w gospodarce odpadami i oczyszczaniu ulic, zarządzania zdrowiem, zasad wynagradzania w układzie zbiorowym pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy. Temat przyszłości gospodarki recyklingowej został naświetlony przez różnych przedstawicieli stron zainteresowanych z ich perspektywy. W imieniu rządu kraju związkowego przemawiał dyrektor ministerialny Ministerstwa Środowiska, Klimatu i Gospodarki Energetycznej kraju związkowego Badenia-Wirtembergia, pan Helmfried

Dobre nastroje na obradach. Od lewej do prawej: Michael Broglin, prezes zarządu ASF, dr Dieter Salomon, nadburmistrz Fryburga, Norbert Rethmann, honorowy przewodniczący rady nadzorczej firmy Rethmann SE & Co. KG, Heinrich Zölzer, emerytowany członek rady nadzorczej oraz Eckardt Vogt, prezes zarządu REMONDIS Süd

Meinel. Związek VKU był reprezentowany przez wiceprzewodniczącego Patricka Hasenkampa. Dr Alexis von Komerowski przedstawił temat gospodarki recyklingowej z perspektywy głównych związków gospodarki komunalnej. Opinia prywatnych firm zajmujących się gospodarką opadami została szczegółowo zaprezentowana przez honorowego przewodniczącego rady nadzorczej spółki RETHMANN SE & Co. KG, Norberta Rethmanna. Większość mówców była zgodna co do jednego: dyskusja dotycząca ustawy o surowcach wtórnych potrwa jeszcze kilka miesięcy. Tymczasem inicjatywa ASF już dzisiaj pokazuje, w jaki sposób optymalizacja zbiórki surowców wtórnych może być korzystna dla obywateli.

„Nowa ustawa o surowcach wtórnych wyznaczy ambitne wskaźniki recyklingu”

KOMENTARZ DO REFORMY GOSPODARKI ODPADAMI

Franz Untersteller, członek Landtagu,
minister ds. środowiska, klimatu i gospodarki
energetycznej Badenii-Wirtembergii

W Niemczech trwają prace nad nową ustawą o surowcach wtórnych. W celu utworzenia podstaw dla lepszej wydajności surowcowej naczelnym celem powinno być dodatkowe wykorzystanie potencjału tkwiącego w odpadach komunalnych. Jednocześnie na drodze ku uzyskaniu wyższych wskaźników przetwarzania surowców nie mogą przeszkodzić problemy kompetencyjne. Dlatego decyzje dotyczące przetargów mogą leżeć całkowicie w gestii gmin, o ile realizacja usług będzie objęta zasadami uczciwej konkurencji i zlecenie zadań nie będzie realizowane przez spółki samorządowe, wypierając tym samym firmy prywatne z rynku. O skomentowanie nowej ustawy o surowcach wtórnych poprosiliśmy Franza Unterstellera, członka landtagu i ministra ds. środowiska, klimatu i gospodarki energetycznej w Badenii-Wirtembergii.

Przed 20 laty wysypiska śmieci były przepelnione a decydenci nie wiedzieli, co robić. Wtedy narodziła się idea odpowiedzialności za produkt, na podstawie której rozwinęła się koncepcja zbiórki opakowań.

„To najwyższa pora, aby podjąć jednoznaczną decyzję i w ten sposób zapewnić bezpieczeństwo inwestycji”.

Producenci sami zaoferowali odbiór opakowań od konsumentów. Jednak zamiast faktycznego odbioru zorganizowali – oprócz publiczno-prywatnej utylizacji – system dualny. Koszty tego procesu producenci ukryli w cenach produktów, jako ukrytą „dopłatę za opakowanie”, którą nabywcy musieli pokryć.

A co z podstawowymi założeniami ekologicznymi? Mniej opakowań, mniej śmieci dzięki odpowiedzialności za produkty? O tych sprawach zapomniano! Jedyny element ekologiczny,

jaki zachowano, dotyczył wskazania, aby zwłaszcza w przypadku opakowań z tworzyw sztucznych obowiązkowe było częściowe ponowne przetworzenie elementów plastikowych. W porównaniu do możliwości technicznych było to o wiele za mało!

Mało ekologii, wysokie koszty – wszystko to sprowadza się do jednego wniosku: systemy dualne to nieporozumienie, co najwyżej stanowią cel sam w sobie, ale w żadnym razie nie jest to model przydatny dla nowoczesnej gospodarki odpadami. Dlatego ten system należy zlikwidować. Dlaczego w kwestii odpadów opakowaniowych nie uwzględnimy także gmin i powiatów? Ich władzom przecież zależy na tym.

Z inicjatywy Badenii-Wirtembergii wypracowano model nowoczesnej ustawy o surowcach wtórnych wspólnie z krajami związkowymi Bremy, Hesji, Dolnej Saksonii, Nadrenii-Westfalii, Nadrenii-Palatynatu, Szlezwiku-Holsztynu i Turyngii.

„System dualny wykazuje słabe strony, przede wszystkim w kontekście stabilnego i dostatecznego finansowania usługi. Każda propozycja polepszenia sytuacji jest bardzo mile widziana. Przy tym istotny czynnik stanowi zaangażowanie firm z sektora prywatnego w celu zapewnienia zdrowej konkurencji. Tylko dzięki takiemu postępowaniu konsumenci otrzymają najwyższej jakości usługę po najkorzystniejszej cenie”.

Zgodnie z tym zbiórka opakowań i tzw. materiałowo identycznych nieopakowań będzie realizowana całkowicie po stronie gmin. Natomiast sortowanie i przetwarzanie surowców powinno być rozpisane w ramach przetargu przez nowo organizowaną jednostkę, z zachowaniem zasad konkurencji gospodarczej.

Jasny rozdział kompetencji w naszym modelu uwzględnia w tym samym zakresie interesy publiczno-prywatnych firmy utylizacyjnych, jak i prywatnego sektora recyklingu. Dla konsumentów oznacza to lepszą przejrzystość w gąszczu różnych rozwiązań z zakresu przetwórstwa surowców.

Jestem przekonany, że im prostsze będą organizacja zbiórki i podział kompetencji, tym efektywniejszy i korzystniejszy będzie efekt końcowy. To, że nadmierne zróżnicowanie niczego nie ułatwia, potwierdzają rozwój systemów dualnych na przestrzeni ostatnich 20 lat oraz dyskusje dotyczące kwestii finansowania.

Zresztą, co do naszego modelu także uważam, że producenci i dystrybutorzy powinni partycypować w kosztach ewidencjonowania, sortowania i przetwarzania. Podatek od zasobów, opłaty producenckie lub płatna licencja z centralną jednostką – jestem przekonany, że opracujemy odpowiednie rozwiązanie.

Oprócz tego jest w pełni zrozumiałe, że nowy system nie może obniżać standardów ekologicznych. Wręcz przeciwnie: w nowej ustawie o surowcach wtórnych należy zawrzeć am-

bitne wskaźniki recyklingu, zwłaszcza w zakresie tworzyw sztucznych, ze wskaźnikiem surowcowym wynoszącym co najmniej 50% zewidencjonowanych – a nie jak dotychczas tylko licencjonowanych – ilości. W ostatnich latach odnotowano zastój w innowacjach branżowych, także dlatego, że brakowało ambitnych celów określanych przez ustawodawcę. To się powinno szybko zmienić!

Mówię tu też ogólnie o surowcach wtórnych. Naszym celem powinna być możliwie prosta rejestracja wszystkich surowców oraz zapewnienie wysokojakościowego ponownego przetwarzania. W kwestii oszczędzania zasobów nie ma znaczenia, czy surowce wtórne, w tym materiały kompozytowe, tworzywa sztuczne i metale, pochodzą z opakowań lub nieopakowań.

Po wielu latach braku zmian i dyskusji o gromadzeniu surowców wtórnych w przyszłości nadszedł czas, aby podjąć jednoznaczną decyzję i w ten sposób zapewnić bezpieczeństwo inwestycji. Określone przez rząd federalny w połowie czerwca kluczowe punkty ustawy o surowcach wtórnych nasuwają jednak pewne wątpliwości, czy aby nie dojdzie do umocnienia przestarzałego dotychczasowego systemu. Dlatego nadal będę angażował się na rzecz naszego modelu, który zapewni zrealizowanie wyznaczonych celów ekologicznych bezpieczeństwo ekonomiczne uczestników rynku oraz publiczno-prywatnych przedsiębiorstw utylizacyjnych.

„Naszym celem powinna być możliwie prosta zbiórka surowców wtórnych oraz zapewnienie ich maksymalnego ponownego wykorzystania”.

„W nowej ustawie o surowcach wtórnych należy zawrzeć ambitne wskaźniki recyklingu na poziomie co najmniej 50% zebranych ilości”.

FRANZ UNTERSTELLER, POSEŁ LANDTAGU

Minister ds. środowiska, klimatu i gospodarki energetycznej Badenii-Wirtembergii

Już podczas studiów inżynierskich na kierunku planowania przestrzennego Franz Untersteller działał w Öko-Institut we Fryburgu, w latach 2002–2011 także jako członek zarządu tej organizacji. Polityczną pozycję zawdzięcza swojej aktywności w latach 1983–2006, kiedy działał jako polityczny doradca ds. środowiska i energii na rzecz Partii Zielonych w landtagu Badenii-Wirtembergii. Od 2006 roku należy do frakcji Zielonych w landtagu Badenii-Wirtembergii i do 2011 roku był zastępcą przewodniczącego frakcji. W maju 2011 roku objął urząd ministra ds. środowiska, klimatu i gospodarki energetycznej w Badenii-Wirtembergii.

Wykształcenie na rzecz przyszłości

617 NOWYCH PRAKTYKANTÓW BUDUJE FUNDAMENTY
SWOJEJ PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ

REMONDIS®

WORKING FOR THE FUTURE

Ratowanie świata wcale nie jest takie proste. Dzięki wykształceniu zdobytemu w firmie REMONDIS lub spółce SARIA i Rhenus młodzi ludzie mogą jednak poczynić duży krok w tym kierunku. Firma REMONDIS skupia się na zrównoważonym rozwoju, ekologii i ochronie zasobów. „Trzy przyszłościowe obszary naszej działalności – recykling, usługi i gospodarka wodna – są ukierunkowane na zrównoważony rozwój, wydajność oraz ochronę zasobów i klimatu. To sprawia, że jesteśmy wyjątkowo atrakcyjnym przedsiębiorcą dla młodych ludzi u progu rozpoczęcia życia zawodowego”, wyjaśnia członek zarządu REMONDIS Thomas Conzendorf.

Grupa przedsiębiorstw aktywnie przeciwdziała brakowi fachowców na rynku również w tym roku dzięki szerokiej ofercie kształcenia. 2000 praktykantów w około 50 różnych zawodach – te liczby mówią same za siebie. Wraz z rozpoczęciem nowego roku praktyk 617 młodych ludzi zdecydowało się na zawód z przeszłością w jednym z największych przedsiębiorstw rodzinnych w Niemczech. W Nadrenii Północnej-Westfalii oraz w Zagłębiu Ruhry, w którym szczególnie boleśnie można było odczuć zmianę strukturalną w ostatnich latach, inicjatywa kształcenia podejmowana przez spółki REMONDIS, SARIA i Rhenus odgrywa szczególną rolę. Na Nadrenię Północną-Westfalię przypada aż 100 nowych miejsc dla praktykantów.

Obecnie codziennie w REMONDIS
pracuje ponad

31 000

osób

Doskonałe możliwości

Kształcić można się będzie w takich dziedzinach, jak technologia pojazdów i środowiska, metalurgia, chemia, IT, logistyka, rzemiosło, mechatronika, elektronika i elektrotechnika, a także w zawodach związanych z ekonomią i biznesem. Na praktyki zawodowe zostało przyjętych 21 mechatroników pojazdów mechanicznych i 52 handlowców w przedsiębiorstwach przemysłowych. Aktualnym liderem spośród 3 najbardziej popularnych zawodów jest kierowca zawodowy z 92 przyjęciami na praktyki. „Ponieważ jest duże zapotrzebowanie na fachowców z tej branży, absolwenci mają duże szanse na zatrudnienie w przyszłości”, podkreśla Herwart Wilms. Możliwość zatrudnienia w ramach grupy znacznie przekraczają 70% – są więc wysokie. Po ukończeniu z sukcesem praktyk przed absolwentami otwierają się różnorodne możliwości dalszego rozwoju oraz kariery w ramach przedsiębiorstwa. Już sama oferta wykształcenia oferowana w firmie REMONDIS oraz jej spółkach-córkach i spółkach siostrzanych kształtuje się bardzo różnorodnie i jest urozmaicona.

Możliwości zatrudnienia w spółce REMONDIS po zakończeniu edukacji są bardzo wysokie

Nowa witryna poświęcona karierze

Firma REMONDIS już przygotowała wiele nowych miejsc dla osób, które będą chciały rozpocząć praktyki w 2016 roku. W witrynie remondis-karriere.de osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje dotyczące miejsc dla praktykantów oraz przeczytać opinie uczestników dotyczące oferowanych szkoleń w różnych zawodach na nowych stronach poświęconych karierze w grupie REMONDIS. Również w naszym nowym nagraniu wideo dla praktykantów aktualni uczestnicy z różnych zawodów mówią o swoich zadaniach i doświadczeniach w ramach grupy przedsiębiorstw, a także wyjaśniają swoje powody wyboru praktyk w firmie REMONDIS. Dla młodych osób, które chciałyby się dowiedzieć, jakie mogą mieć możliwości zawodowe w spółce REMONDIS, udostępniamy specjalny interaktywny test. „Na podstawie oceny własnych umiejętności, silnych stron i zainteresowań, a także danych dotyczących wymarzonego środowiska pracy filtrowane są pasujące zawody oraz prezentowany jest dokładny wybór możliwych propozycji”, wyjaśnia Kristina Rehahn, kierownik działu kształcenia zawodowego w spółce REMONDIS. Jeśli osoba zainteresowana podejmie decyzję o ubieganiu się o praktykę w firmie REMONDIS, w nagraniu wideo zostanie pokazany proces rekrutacji w grupie przedsiębiorstw, a także przekazane zostaną porady ułatwiające uzyskanie miejsca.

Strony poświęcone karierze zawierają oprócz działu tematycznego dotyczącego edukacji także informacje i oferty dla

studentów pracujących już w branży związanej z kierunkiem, absolwentów i oczywiście dla osób z doświadczeniem zawodowym. „Nasze nowe strony dotyczące kariery to centralna platforma, na której osoby ubiegające się o miejsce mogą znaleźć informacje specyficzne dla wybranego zawodu. Strony są skierowane do utalentowanych młodych ludzi z aspiracjami kierowniczymi, a także dla wykwalifikowanych fachowców i kadry kierowniczej z doświadczeniem zawodowym. Każda z grup docelowych – inżynierowie, specjaliści IT, specjaliści ds. logistyki i dystrybucji – mają możliwość sprawdzenia swoich perspektyw rozwoju w spółce REMONDIS”, wyjaśnia Alexa Dierks, kierownik zespołu ds. rozwoju pracowników. Obecnie firma REMONDIS zatrudnia ponad 31 000 osób, które każdego dnia z myślą o ekologii i ochronie środowiska pracują kompetentnie i odpowiedzialnie na rzecz przyszłości.

Wraz z rozpoczęciem nowego roku praktyk

617

młodych ludzi zdecydowało się na kształcenie zawodowe w jednym z największych przedsiębiorstw rodzinnych w Niemczech

Nowa witryna poświęcona karierze remondis-karriere.de oferuje potencjalnym osobom ubiegającym się o przyjęcie informacje dostosowane do obszaru ich zainteresowania

Intensyfikacja recyklingu w Polsce

AKWIZYCJE WZMACNIAJĄ LOKALNĄ OBECNOŚĆ I ZBLIŻAJĄ DO KLIENTÓW

Na początku czerwca firma REMONDIS podpisała umowę o przejęciu polskiego przedsiębiorstwa recyklingowego van Gansewinkel Polska Sp. z o.o. należącego do holenderskiej grupy van Gansewinkel. W sierpniu REMONDIS podał do publicznej informacji wiadomość o akwizycji spółki Becker Polska sp. z o.o., która dotychczas działała w ramach niemieckiej grupy utylizacyjnej Jakob Becker. Oba nabytki wzmocnią pozycję REMONDIS na rozwijającym się polskim rynku usług recyklingu.

Dla wielu polskich miast i zakładów firma REMONDIS świadczy kompleksowe usługi z zakresu recyklingu, serwisu i gospodarki wodnej

W sektorze gospodarki odpadami zachodzą obecnie duże zmiany w Polsce. Nowe regulacje ustawowe wymuszają znacznie wyższe wskaźniki recyklingu odpadów komunalnych i materiałów resztkowych. Celem tych działań jest redukcja obecnie wysokiego wskaźnika składowania na wysypiskach wynoszącego aż 78% do wartości 0% w 2020 roku. Dlatego zdecydowano o zwiększeniu wskaźnika recyklingu do 50%.

W obliczu dużych zmian w polskiej branży odpadów wiele średnich firmy utylizacyjnych, takich jak van Gansewinkel i Becker, wycofuje się z rynku z zamiarem koncen-

tracji na obsłudze swoich głównych regionów. Dla niektórych oznacza to całkowitą rezygnację z inwestycji w Polsce. Jednak dla firmy REMONDIS Polska niezmiennie zalicza się do głównych regionów świadczenia usług. W związku z brakiem dostatecznej ilości zasobów w regionalnej gospodarce recyklingowej oraz z uwagi na potrzebę coraz wydajniejszego przetwarzania surowców tworzą się szanse wzrostu dla naszej firmy, co potwierdzają ostatnie przejęcia przedsiębiorstwa van Gansewinkel Polska i Becker Polska.

Koncentracja na południu Polski

Akwizycja van Gansewinkel Polska spowoduje rozbudowę aktywności biznesowej w regionie dolnośląskim. Torsten Weber, dyrektor zarządzający REMONDIS International:

dr Marek Gębski, prezes zarządu REMONDIS Polska

Celem tych działań jest redukcja obecnie bardzo wysokiego wskaźnika składowania na wysypiskach wynoszącego aż do wartości

„Zakres usług oferowany przez van Gansewinkel Polska znakomicie pasuje do oferty REMONDIS. Dzięki temu rozszerzymy naszą działalność na południu kraju. To idealne, trwałe dopełnienie naszej obecności na rynku”.

Transakcja obejmuje przejście wszystkich obszarów działalności grupy van Gansewinkel w Polsce w zakresie recyklingu i usług komunalnych. Zakład van Gansewinkel zatrudniający 320 pracowników i dysponujący trzema instalacjami do recyklingu generował roczne obroty w wysokości ponad 100 mln złotych. Jego działalność obejmuje także filie w Krakowie, Rudzie Śląskiej, Tarnowie, Oławie i Legnicy. Pod kierownictwem firmy REMONDIS w przyszłości powinna nastąpić intensyfikacja i rozszerzenie działań operacyjnych.

Wzmocnienie obecności na południowym zachodzie

Przejęta z dniem 1 stycznia 2015 roku firma Becker Polska działa już od 1998 roku na terenie województwa dolnośląskiego. Zakres działalności przedsiębiorstwa to komercyjne przetwarzanie odpadów dla miasta powiatowego Polkowice i okolicy. Usługi obejmują zbiórkę, konfekcjonowanie i sprzedaż surowców, a także ewidencję i transport odpadów przemysłowych i niebezpiecznych. Jednym z głównych specjalizacji jest rejestracja, prasowanie i sprzedaż papieru, tektury i kartonu.

Na tym samym obszarze firma REMONDIS dysponuje już filiami w Mirosławicach k/o Wrocławia oraz – poprzez akwizycję van Gansewinkel Polska – w Legnicy, około 40 km od Polkowic. Także tutaj REMONDIS dostrzega

dobre możliwości rozwoju z uwagi na wchodzący w Polskę w życie zakaz składowania odpadów kalorycznych od 2016 roku.

Dr Marek Gębski, dyrektor zarządzający REMONDIS Sp. z o.o.:

„Przejęcie firmy Becker Polska to kolejny, konsekwentny krok na drodze do pełniejszej obecności regionalnej na polskim rynku odpadów, który coraz mocniej ewoluuje w kierunku prawdziwej gospodarki recyklingowej i surowcowej. Poprzez rozszerzenie naszej działalności w województwie dolnośląskim będziemy bliżej klientów i wniesiemy znaczący wkład w przyszłe zapewnianie surowców wtórnych w Polsce”.

Silna pozycja na rosnącym rynku

Usługi grupy REMONDIS w Polsce obecnie obejmują ponad 1,5 mln ton surowców i materiałów resztkowych. Partnerska współpraca rozciąga się na ponad 200 gmin. Kolejne rozszerzenie sieci oddziałów i silna obecność regionalna stanowią dobrą podstawę do przyszłych sukcesów firmy REMONDIS na dynamicznym polskim rynku usług recyklingu.

REMONDIS działa w Polsce już od 1992 roku. W 2011 roku otwarto w Warszawie nową krajową centralę

Poprzez przejście działalności firm van Gansewinkel i Becker w Polsce firma REMONDIS poszerzyła swoją regionalną obecność w południowo-zachodniej

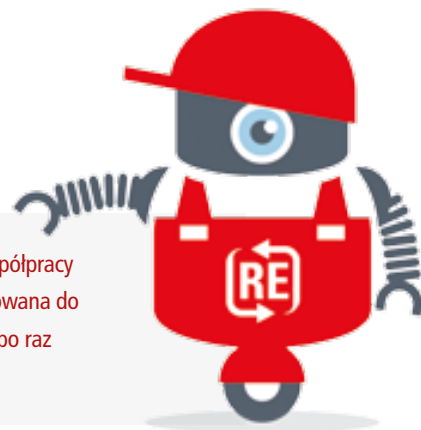
Dzieci ambasadorami lepszego przyszłości

„SPECJALIŚCI W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH” ZARAŻAJĄ ENTUZJAZMEM UCZESTNIKÓW PIERWSZEJ W NIEMCZECH KONFERENCJI DLA DZIECI POŚWIĘCONEJ OCHRONIE KLIMATU

Kształtowanie przyszłości to zadanie dla dorosłych? Wręcz przeciwnie! Podczas pierwszej Konferencji Klimatycznej dla Dzieci w Niemczech dowodzenie przejęło 150 biorących w niej udział dzieci i młodzieży w wieku od ośmiu do 14 lat. Podczas siedmiu warsztatów dotyczących wykorzystania i świadomego zarządzania zasobami rozwijały swoją wizję lepszego dbania o środowisko. Również SPECJALIŚCI W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH z firmy REMONDIS przygotowali dwa warsztaty, podczas których w sposób kreatywny omówiono zagadnienia unikania odpadów oraz ich prawidłowej segregacji, a także recyklingu.

Konferencja Klimatyczna dla Dzieci została powołana do życia w 2012 roku we współpracy z Center Parcs i fundacją na rzecz ochrony środowiska WWF w Holandii. Jest skierowana do dzieci i młodzieży w wieku od ośmiu do 14 lat. W tym roku wydarzenie odbyło się po raz pierwszy w Niemczech w parku Center Parcs Park Hochsauerland.

Głównym tematem warsztatów filmowych była prawidłowa segregacja surowców wtórnych

Warsztaty firmowe zapewniły edukację ekologiczną w połączeniu z zabawą w aktorów

Podczas pierwszego seminarium SPECJALISTÓW W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH akcja toczyła się szybko. Na przygotowanej scenie każda z łącznie siedmiu grup nakręciła film krótkometrażowy, który miał być odpowiedzią na pytanie „Jak segregować surowce wtórne w sposób przyjazny środowisku?”. Podczas tego zadania dzieciom towarzyszył i pomagał profesjonalny reżyser, który we współpracy z zespołem kamerzystów przeprowadził dzieci przez sekwencje filmowe. Wiele z dzieci ujawniło talenty aktorskie, swobodnie bawiąc się swoją kreatywnością i rozwijając ją. Ćwiczenie okazało się przydatne pod względem pedagogicznym, ponieważ dzieci dowiedziały się, że każde z nich może pomóc w domu przy prawidłowej segregacji odpadów, dzięki czemu surowce wtórne trafią z powrotem do obiegu i będą ponownie wykorzystywane. Uczestnicy warsztatów opuścili plan filmowy jako prawdziwi SPECJALIŚCI W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH.

Rzeźba ambasadora surowców wtórnych

Drugie warsztaty SPECJALISTÓW W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH były w pełni poświęcone unikaniu odpadów. Codziennie produkowanych jest o wiele za dużo odpadów. Być może da się jednak je sensownie wykorzystać? Rzeczywiście jest to możliwe. Na dowód tego podczas Konferencji Klimatycznej dla Dzieci udało się stworzyć rzeźbę ambasadora surowców wtórnych. Dzieci stworzyły przy tym małe dzieła sztuki, wykorzystując materiały opakowaniowe, takie jak butelki PET, kartony po jajach, torebki foliowe, puszki i inne. Gotowe kompozycje, zamocowane na ramie drewnianej kryły w sobie przesłania i życzenia. W ten sposób w kreatywnym procesie pod okiem pani pedagog, specjalizującej się w nauczaniu poprzez sztukę i zabawę, powstało dzieło sztuki z różnych elementów, które dotychczas były uznawane za odpady. „Wiele dzieci zastanawiało się podczas warsztatów, w jaki sposób można w przyszłości uniknąć odpadów i miało różne pomysły. Ponadto dzięki pracy z surowcami wtórnymi udało się im zbudować świadomość dotyczącą tego zagadnienia. Dokładnie taki był cel tych zajęć”,

wyjaśnia Johanna Spinn, kierownik projektu SPECJALIŚCI W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH. Rzeźba zostanie na razie wystawiona w siedzibie burmistrza miasta Medebach, w którym odbyła się Konferencja Klimatyczna dla Dzieci, a następnie będzie prezentowana w innych miejscach, aby rozpowszechnić życzenia i pomysły dzieci.

16 zasad na rzecz lepszego świata i bardziej korzystnej polityki ochrony środowiska

Ostatniego dnia weekendu poświęconego ochronie klimatu ze wszystkich zebranych kreatywnych pomysłów dzieci wybrano 16 zasad na rzecz lepszego świata i bardziej korzystnej polityki ochrony środowiska. Możliwe do zrealizowania inicjatywy, takie jak „niekupowanie siatek z tworzywa sztucznego”, „ochrona środowiska jako przedmiot w szkole” czy „wspólne dojazdy jednym autem” zostały zebrane w książce poświęconej ochronie klimatu. Aby temat był podejmowany również w perspektywie długoterminowej, jako następny etap programu książka zostanie przekazana burmistrzowi oraz szkołom biorących udział w konferencji dzieci. W ten sposób Konferencja Klimatyczna dla Dzieci pozostanie również w przyszłości aktywna i zwróci uwagę możliwe wielu osób na możliwości związane z nowym sposobem myślenia i działania.

„Ze starego coś nowego” – to hasło kreatywnych warsztatów SPECJALISTÓW W ZAKRESIE SUROWCÓW WTÓRNYCH

Dzieło sztuki z różnorodnych odpadów – rzeźba ambasadora surowców wtórnych

„Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju”

IMPONUJĄCY ODSETEK OSÓB POLECAJĄCYCH PODCZAS TRZECIEGO DUŻEGO BADANIA KONSUMENCKIEGO

Motto trzeciego dużego badania konsumenckiego firmy REMONDIS wskazuje na rzecz już oczywistą w przypadku naszego przedsiębiorstwa, jak chodzi o relacje z klientami. Hasło „Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju” z jednej strony podkreśla kwestię zrównoważonego rozwoju, który jest podstawą działalności przedsiębiorstwa. Z drugiej strony uwypukla partnerskie relacje z klientami dzięki terminowi „współpraca”. REMONDIS działa jako przedsiębiorstwo rodzinne nie tylko w interesie swoich klientów, ale także współdziałając z nimi. Wyniki trzeciego badania konsumenckiego wyraźnie pokazują, że klienci doceniają takie podejście.

88%

klientów firmy REMONDIS poleciłoby nas jako przedsiębiorcę.

Jeśli firma chce oferować dostosowane do potrzeb grup docelowych, opłacalne i przy tym wysokiej jakości usługi, powinna słuchać opinii swoich klientów. Kto mógłby lepiej ocenić, jakie procesy przebiegają płynnie, a gdzie należałoby jeszcze wprowadzić ulepszenia? Dlatego firma REMONDIS przeprowadziła już trzecie duże badanie konsumenckie, po pierwszym w 2009 roku i drugim w 2012 roku.

„Wszystkie obszary usług zostały po raz kolejny lepiej ocenione w porównaniu z poprzednimi badaniami. Przede wszystkim wykonywanie usług uzyskało wysoką ocenę w porównaniu z poprzednimi ankietami”, tak Dominik Wolff, prezes instytutu badań rynkowych, któremu zlecono przeprowadzenie ankiety, komentuje jej wyniki. Wskaźnik zadowolenia klienta wynoszący 82 punkty i odsetek osób polecających na poziomie 88 procent świadczą o tym, że klienci firmy REMONDIS niezwykle wysoko oceniają jej działalność.

Dzięki ciągłości przeprowadzanych badań istnieje możliwość oceny skuteczności wszelkich środków, które podjęto na podstawie wyników pierwszych badań. Na przykład stopień przejrzystości wystawianych faktur nie spotkał się z uznaniem niektórych klientów. Dla firmy REMONDIS był to impuls, aby zająć się intensywnie tym tematem i stworzyć rozwiązanie bardziej zorientowane na potrzeby klientów. Szczególnie cieszy nas dlatego tegoroczna ocena, ponieważ okazało się, przejrzystość faktur znacznie wzrosła w opinii klientów. Również porady i propozycje ulepszeń z aktualnego badania zostały przyjęte przez spółkę REMONDIS z wdzięcznością. Pokazują one firmie REMONDIS możliwości ulepszeń, aby dalej mogła ona pracować nad jakością usług i serwisu.

Po raz pierwszy w tym roku znana struktura ankiety została uzupełniona o blok tematyczny zrównoważonego rozwoju pod mottem „Współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju”. Wynik ucieszył nas i jednocześnie zaskoczył. 82 procent ankietowanych klientów spółki REMONDIS stwierdziło, że zrównoważony rozwój odgrywa duże znaczenie dla ich firm.

Grupa REMONDIS razem ze swoimi klientami stawia czoło głównym wyzwaniom związanym z kurczeniem się zasobów naturalnych oraz ochroną klimatu. Dowodem tego podejścia jest wyjątkowy w skali międzynarodowej certyfikat zrównoważonego rozwoju przyznawany klientom będącym przedsiębiorstwami przemysłowymi. Dla wielu klientów ten certyfikat oznacza znacznie więcej niż zwykły środek promocji. Przedsiębiorstwa czują coraz większą presję własnych klientów, także wobec międzynarodowej konkurencji, którzy wymagają wyczerpującego dowodu działania ukierunkowanego na zrównoważony rozwój. W określonych kluczowych branżach, takich jak hotelarstwo i gastronomia, a także przemysł motoryzacyjny taki dowód staje się powoli warunkiem koniecznym przyznania zlecenia oraz, co się z tym wiąże, przywiązania klienta.

Certyfikat zrównoważonego rozwoju REMONDIS umożliwia klientom w obszarze gromadzenia odpadów, a następnie ich ponownego wykorzystania jako surowce lub materiały opałowe, udokumentowanie dokładnych ilości surowców i energii uzyskiwanych z recyklingu, a także związanego z tym zakresu redukcji CO₂ na tonę i kilowatogodzinę. Jest to jednorazowa wartość dodatkowa, ponieważ w gospodarce recyklingowej nie ma drugich szans. Duże zainteresowanie tym produktem zostało potwierdzone również w ramach badania konsumenckiego. Wielu klientów chciało uzyskać konkretne informacje na temat wspólnego dbania o zrównoważony rozwój z firmą REMONDIS.

Certyfikat zrównoważonego rozwoju firmy REMONDIS to wartość dodatkowa dla klientów nie mająca sobie równych w branży

Dominik Wolff (z prawej strony) z Instytutu Wolff prezentuje wyniki Dagmarze Sopora (kierownikowi działu zarządzania dystrybucją) oraz Christianowi Monrealowi (kierownikowi projektu badania konsumenckiego)

FERRERO – słodki, zrównoważony rozwój

FERRERO W TURCJI STAWIA NA REMONDIS

Istnieje wiele podobieństw między znanym na całym świecie producentem słodczy z Piemontu a firmą REMONDIS. W obu przypadkach chodzi o tradycyjne przedsiębiorstwo rodzinne, którego historia sukcesu zaczęła się w pierwszej połowie XX wieku. Piera i Pietro Ferrero w latach czterdziestych rozbudowali firmę z małej cukierni do znaczącej fabryki słodczy. Mniej więcej w tym czasie, w połowie lat trzydziestych, Josef Rethmann zapoczątkował działalność dla swojego przedsiębiorstwa, które obecnie należy do największych na świecie usługodawców z zakresu recyklingu, zaopatrzenia w wodę i usług pokrewnych. Tradycje rodzinne, niezawodność i najwyższe wymagania jakościowe to solidna podstawa do teraźniejszej udanej współpracy obydwu firm w Turcji.

REMONDIS®

WORKING FOR THE FUTURE

FERRERO

FERRERO i REMONDIS – dwa przedsiębiorstwa rodzinne z tradycjami współpracują ściśle ze sobą w Turcji

Na pierwszy rzut oka branże, w których działają firmy Ferrero i REMONDIS, są bardzo odległe. Z jednej strony produkcja słodczy i wyrobów żywnościowych, a z drugiej – przetwarzanie odpadów i recykling. I to właśnie jest dobrym punktem wyjściowym. Firma Ferrero, którą obecnie zarządza w ramach trzeciego pokolenia Giovanni Ferrero jako dyrektor generalny, już na etapie wytwarzania i pakowania swoich pożądaných na całym świecie produktów wykazuje dużą odpowiedzialność za środowisko oraz świadomość zrównoważonego rozwoju. To obejmuje także najwyższą jakość od samego początku procesu zbiórki i przetwarzania odpadów. REMONDIS oferuje te usługi w 34 krajach, w tym także w Turcji.

Ferrero International S.A., spółka matka w grupie Ferrero, składa się z 74 spółek z 20 zakładami produkcyjnymi. Produkty Ferrero, np. słynne pralinki Mon Cheri, Nutella i Kinder Chocolate, są sprzedawane w ponad 16 krajach. W 2014 roku firma Ferrero, zatrudniająca niemal 28 000 osób, wypracowała obroty rzędu 8,4 mld euro.

34

REMONDIS oferuje usługę zbiórki i recyklingu odpadów w 34 krajach – tam gdzie prowadzi działalność firma Ferrero

Nowy zakład Ferrero zlokalizowany w pobliżu miejscowości Izmir produkuje znajdujące się w standardowej ofercie tej firmy artykuły spożywcze do sprzedaży na terenie Turcji, Grecji, Bliskiego Wschodu, Indii i innych krajów

Ferrero Manisa, Turcja

Jeden z młodszych zakładów Ferrero znajduje się w Manisie, około 40 kilometrów na północny zachód od dużego, tureckiego miasta Izmir. Zajmujący 27 500 metrów kwadratowych zakład zlokalizowany w nowoczesnej strefie przemysłowej wytwarza od 2013 roku głównie półmrożone produkty, takie jak Pingui oraz mleczne kanapki, a także znaną na całym świecie Nutellę, która – oprócz rynku tureckiego – jest eksportowana do Grecji, krajów kaukaskich, Indii, na Bliski Wschód i do Kamerunu. W trzymianowym systemie pracuje 180 osób przez sześć dni w tygodniu.

Z uwagi na niezwykle wysokie standardy środowiskowe zakład został zaklasyfikowany przez władze tureckie jako wyjątkowo zrównoważony. Oznacza to m.in. niskie zużycie surowców i bardzo niskie obciążenie atmosfery oraz obciążenie hałasem, a przede wszystkim także zbiórkę odpadów o wysokim współczynniku recyklingu, która może służyć za wzór dla innych firm. Od momentu uruchomienia zakładu wolumen odpadów zredukowano o 30 procent. O ekologiczną segregację i wydajny recykling pozostałej części dba REMONDIS.

Wszystkie odpady opakowaniowe, palety i oleje roślinne są poddawane w całości recyklingowi, a pozostałości spożywcze z produkcji – przekazywane do produkcji karm dla zwierząt. Jedyne odpady, które należy utylizować, to pozostałości nienadające się do ponownego przetworzenia i zmieszane odpady zwykłe. Te ostatnie, zgodnie z prawem tureckim, można składować na wysypiskach, a materiały niepodlegające recyklingowi służą za paliwo alternatywne w cementowniach.

Dla prawidłowej segregacji odpadów już w procesie produkcji firma REMONDIS na określonych stanowiskach w zakładzie rozmieściła odpowiednie pojemniki przeznaczone dla każdej frakcji. Dzięki temu pracownicy każdego działu mogą natychmiast i starannie segregować śmieci. Korzyści są widoczne jak na dłoni. Jedną z nich jest automatyczny wzrost świadomości ekologicznej wśród pracowników, którzy aktywnie uczestniczą w ochronie środowiska i klimatu w ramach swoich codziennych zajęć. Kolejną korzyścią jest brak konieczności zaangażowania dodatkowego personelu. Poza tym czysta segregacja odpadów pozwala na znaczne zwiększenie ilości surowców poddawanych recyklingowi.

REMONDIS świadczy kompleksowe usługi w zakresie odpadów i recyklingu dla firmy Ferrero w Manisie, organizuje dystrybucję odzyskanych surowców i doradza na miejscu w kwestiach optymalizacji strumieni materiałów oraz w kwestiach technicznych związanych z obsługą recyklingu. Taka współpraca oznacza dla firmy Ferrero liczne korzyści. Kompleksowe zarządzanie odpadami i bezpośrednie wsparcie nie tylko pozwala zaoszczędzić czas i pieniądze. REMONDIS przyczynia się do tego, aby słodkie chwile miały ekologiczną, zrównoważoną podstawę.

Mehmet Emin Bakalci,
członek zarządu REMONDIS Turcja

REMONDIS oferuje firmie FERRERO zrównoważony rozwój, który pozwala zaoszczędzić czas i pieniądze

Rtęć wraca do natury

NOWY ZAKŁAD NQR I OPATENTOWANA METODA STABILIZACJI RTĘCI

NQR

WORKING FOR THE FUTURE

Firma NQR, spółka-córka należąca w 100% do REMONDIS Industrie Service, specjalizuje się w przetwarzaniu materiałów zawierających rtęć. Po udanym wdrożeniu jesienią 2013 roku zbiórki małych ilości „PLOM B” dla odpadów zawierających amalgamat, generowanych przez praktyki dentystyczne, firma NQR we wrześniu 2014 roku rozszerzyła swoją działalność, przejmując nowy zakład w Dorsten. Dotychczasowy zakład firmy DELA znajduje się na północy Zagłębia Ruhry i jest optymalnie połączony z gęstą europejską siecią komunikacji drogowej i wodnej.

Piec obrotowy rurowy mieszczący się w zakładzie w Dorsten jest istotnym elementem instalacji do przetwarzania rtęci w NQR

Rtęć – „żywe srebro”, ją kiedyś nazywano – to wyjątkowa substancja. Jest to jedyny metal, który zachowuje stan płynny w normalnych warunkach. Jednak z uwagi na wysokie napięcie powierzchniowe rtęć nie zwilża podłoża niereaktywnego, ale z powodu silnej kohezji tworzy soczewkowate krople. Jednocześnie przewodzi prąd, podobnie jak inne metale, chociaż znacznie gorzej. Z powodu tych niezwykłych

właściwości metal był interesujący w kontekście klasycznej produkcji przemysłowej. Niestety rtęć jest także substancją trującą, dlatego obecnie coraz częściej wycofuje się ją z produkcji i zastępuje innymi materiałami. Jednak nadal istnieje wiele zastosowań rtęci, które stwarzają potrzebę recyklingu tego materiału. W tym temacie REMONDIS ma dobre wiadomości!

Firma NQR w Dorsten przetwarza dla swoich klientów i dostawców z różnych branż na całym świecie odpady przemysłowe zawierające rtęć. Ważnym elementem tej usługi jest destylacja rotacyjna ze spalaniem i własnym oczyszczaniem gazów spalinowych. Wykorzystywana do tego instalacja przetwarza węgiel aktywny, baterie guzikowe, zanieczyszczoną glebę i media filtracyjne z branży wydobywania gazu i ropy naftowej, a także z przemysłu chemicznego. W kolejnej instalacji, suszarce próżniowej, firma NQR może przetwarzać osady przemysłowe zanieczyszczone rtęcią.

Rtęć była znana już w czasach antycznych. Nowoczesny recykling tego materiału jest dostępny od niedawna – oferuje go firma NQR

Szczególnym elementem w nowym zakładzie w Dorsten jest mieszalnik próżniowy do produkcji siarczku rtęci (cynober), który poprzez wyjątkowy na skalę światową proces stabilizowania prowadzi do unieruchomienia i ekologicznej utylizacji rtęci metalicznej. W naturze rtęć występuje głównie jako minerał – cynober (HgS), na obszarach z przeszłością wulkaniczną. W tej związanej postaci jest stabilny i niereaktywny, a tym samym nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Zatem najlepszą formą recyklingu rtęci, która nie zostanie już użyta jako surowiec, byłoby przywrócenie stanu możliwie najbliższego naturze. Poprzez kontrolowaną reakcję metalicznej rtęci i siarki w warunkach stałej temperatury w zamkniętym mieszalniku próżniowym przetwarza się rtęć (Hg) do postaci siarczku rtęci (HgS). Trująca dla ludzi i środowiska rtęć zostaje podczas tego opatentowanego procesu przetworzona do nieszkodliwej, możliwej do składowania postaci siarczku rtęci. Jednocześnie chodzi tu o nic innego jak cynober, naturalnie występujący surowiec, z którego niegdyś uzyskano rtęć! Można powiedzieć, że firma NQR w Dorsten ekologicznie zwraca rtęć naturze.

Jednak także czysta rtęć ulega ponownemu przetworzeniu. Poprzez destylację o najwyższym stopniu czystości pochodzącą z różnych procesów płynną rtęć można przetworzyć do substancji o czystości na poziomie aż 99,999999 procent i przywrócić do cyklu produkcyjnego.

Tymczasem zakład Dorsten nadal się rozwija, pod dobrym zarządem spółki NQR. Niedawno uruchomioną trzecią

instalację firmy NQR – instalację do sortowania baterii. Rocznie może ona sortować do poszczególnych frakcji nawet 6000 ton różnych baterii, aby następnie większość przetworzyć w ramach własnej instalacji do recyklingu baterii. W ten sposób firma NQR zamyka jednocześnie obiegi wielu różnych surowców – w służbie ludziom i środowisku, z myślą o przyszłości.

Mimo tego, iż rtęć coraz rzadziej stosowana jest do produkcji dóbr konstrukcyjnych, to jednak niektóre przedsiębiorstwa przemysłowe nadal muszą jej używać

Nowość w zbiorce materiałów szkodliwych

SAFETYTRUCK TERAZ TAKŻE NA DROGACH SZWAJCARII

Substancje niebezpieczne i niezadeklarowane odpady z gospodarstw domowych należy przepisowo utylizować, tak jak dzieje się to w przypadku zakładów przemysłowych i rzemieślniczych. Do zbiórki takich materiałów firma REMONDIS w Niemczech wykorzystuje specjalne pojazdy, tzw. SafetyTruck. Od początku tego roku ten bardzo nowoczesny pojazd włączono do floty pojazdów w Szwajcarii.

Nowy SafetyTruck stacjonuje w zakładzie REMONDIS Schweiz AG. Stamtąd obsługuje cały kanton Schaffhausen. Jednym z pierwszych, długoterminowych zadań jest – oprócz zbiórki na zlecenia gmin – także utylizacja specjalna dla laboratoriów uniwersyteckich, aptek i szpitali.

ROZWIĄZANIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

REMONDIS jest obecny w Szwajcarii od 12 lat. Oferta usług obejmuje przetwarzanie materiałów z drukarni, laboratoriów fotograficznych, ośrodków medycznych, przedsiębiorstw i urzędów. W ramach współpracy partnerskiej z gminami firma realizuje różne zadania z zakresu recyklingu i obsługi bieżącej. W ten sposób grupa REMONDIS także w Szwajcarii nieustannie dowodzi swoich wysokich kompetencji w kwestiach oszczędzania zasobów i odzysku surowców.

Podobnie jak w Niemczech, także szwajcarski SafetyTruck jest znakomicie wyposażony. Innowacyjna technika zabezpieczająca obejmuje m.in. przeciwwybuchowe instalacje elektryczne i podłogę odporną na płyny, kwasy i chemikalia. Oprócz kierowcy na pokładzie znajduje się wysoko wykwalifikowany specjalista posiadający stosowne wykształcenie i długoletnie doświadczenie w obchodzeniu się z odpadami niebezpiecznymi. Realizuje on prawidłowy odbiór materiałów szkodliwych, przy czy niezadeklarowane odpady są bezpośrednio na miejscu sprawdzane, klasyfikowane i przypisywane do odpowiedniego pojemnika bezpieczeństwa.

Także w Szwajcarii zaawansowany technicznie pojazd do zbiórki materiałów niebezpiecznych sprawdza się bardzo dobrze. Dlatego postanowiono zwiększyć zakres jego działania o kolejne kantony. „W średnim terminie planujemy rozszerzyć ofertę SafetyTruck na całą Szwajcarię”, wyjaśnia Mareike Krämer, kierowniczka działu sprzedaży REMONDIS Schweiz AG. Najlepsze warunki do realizacji tego zamierzenia oferują zakłady w Genewie i Bazylei.

Od akumulatorów, przez świetlówki, aż do leków: SafetyTruck odbiera szkodliwe materiały różnego rodzaju

UCL prezentuje aplikację serwisową

UCL UMWELT CONTROL LABOR STAWIA NA MOBILNOŚĆ

UCL to niezależny i innowacyjny dostawca usług analitycznych, który aktywnie się rozwija. Klienci bardzo sobie cenią możliwość bezpłatnego dostępu online do internetowego systemu informacyjnego laboratorium. Teraz firma UCL rozszerza swoją ofertę internetową o mobilną aplikację serwisową.

Firma UCL dysponuje nowoczesnymi laboratoriami z optymalnym wyposażeniem technicznym do badań środowiska, odpadów, wody pitnej i powietrza. Spektrum oferowanych usług sięga od pobierania prób poprzez rutynową analizę aż po opracowywanie procesów specjalnych. Zarejestrowani klienci mogą od tej pory w każdej chwili, także będąc w drodze, sprawdzić stan zlecenia analizy oraz wyniki badań. Za pomocą aplikacji serwisowej dane są przekazywane szybko, przejrzysto i bezpiecznie.

Szeroka oferta informacji

Aplikacja udostępnia wiele funkcji umożliwiających uzyskanie żądanych informacji o projekcie.

I tak na przykład wszystkie zleczone przez klienta analizy wraz z ich stanem można wyświetlić w formie przeglądu. Ponadto w każdej chwili można śledzić online w czasie rzeczywistym

stan zleceń. Wyświetlić można także dane dotyczące możliwych odchyłeń od wartości granicznych. Dodatkowo wyniki analiz prób można porównać na matrycy za pomocą smartfona lub tabletu. Ponadto dostępna jest funkcja wyświetlania zarchiwizowanych zleceń analiz. Jeśli klient zaznaczy za pomocą aplikacji określone zlecenia, próby i parametry, otrzyma automatyczne powiadomienie, gdy będą one gotowe. Zainteresowane osoby nie będące jeszcze klientami mogą uzyskać za pomocą aplikacji szczegółowe informacje na temat usług oferowanych przez firmę UCL, a także mogą sprawdzić jej dane kontaktowe.

Szybszy i bardziej elastyczny dostęp do danych

Zalety nowej aplikacji serwisowej są niemal oczywiste. Dr André Nientiedt, członek zarządu firmy UCL: „Dla naszych klientów dużą zaletą jest możliwość odczytania w ten sposób potrzebnych danych dotyczących analizy. Dzięki przejrzystemu interfejsowi użytkownika aplikacji projekty można łatwo śledzić, co stanowi duże ułatwienie pracy”.

Aplikacja serwisowa UCL jest dostępna w sklepach z aplikacjami mobilnymi, takimi jak App Store czy Google Play Store.

Firma UCL oferuje analitykę laboratoryjną najwyższej jakości oraz niezawodność w połączeniu z szerokim zakresem usług

UCL
WORKING FOR THE FUTURE

Wyłączenie z eksploatacji

RECYKLING ELEKTROWNI WIATROWYCH, KTÓRE WYSZŁY Z UŻYCIA

Elektrownie wiatrowe również się starzeją. Wirniki silnika wiatrowego starszych serii wychodzą coraz częściej w związku z tym z użycia i są zastępowane przez większe i wydajniejsze modele. Pewna część starych instalacji znajduje się na międzynarodowym rynku elementów używanych. Inne części czeka usunięcie, ponieważ coraz więcej wirników silników wiatrowych zbliża się do końca swojego typowego okresu eksploatacji wynoszącego od 20 do 25 lat.

Recykling elektrowni wiatrowych jest wyzwaniem związanym z przełomem energetycznym, które dotychczas nie było poddawane szerszym dyskusjom

REMONDIS już od lat zajmuje się recyklingiem wycofanych z użytku elektrowni wiatrowych. Odpowiedzialna za ten segment jest firma REMONDIS Olpe GmbH. W ścisłej współpracy z innymi spółkami grupy REMONDIS oferuje sprawdzone rozwiązania, które obejmują wszystkie obszary zadań – włączając w to wymagający recykling łopat wirnikowych.

Gigantyczne urządzenia z kompozytu

Podobnie jak łodzie, skrzydła elektrowni wiatrowej składają się ze wzmocnionego włóknem szklanym tworzywa sztucznego, czyli z mat z tworzywa sztucznego, które są obłożone żywicą. W mniejszych modelach drewno jest dodatkowo laminowane. W starszych elektrowniach lądowych pojedyncza łopata wirnikowa może mieć długość do 45 metrów i ważyć od 9 do 12 ton. Długość większych łopat wirnikowych stosowanych w elektrowniach offshore może wynosić do 115 metrów, a waga – ok. 40 ton.

Zarówno wielkość skrzydła, jak i konstrukcja z kompozytu sprawiają, że jego recykling nie jest łatwym zadaniem. W celu odtransportowania za pomocą samochodów ciężarowych łopaty wirnikowe są już na miejscu rozkładane na fragmenty o długości ok. 13 metrów każdy.

Zamiennik surowców naturalnych

W trzech lokalizacjach w Nadrenii Północnej-Westfalii, w tym również Olpe, spółka REMONDIS składa fragmenty łopaty wirnikowej w większe kontyngenty. Następnie są one przekazywane w partiach po ok. 600 ton do spółki-córki REMONDIS – TSR. Specjalizująca się w recyklingu metali firma TSR dysponuje wydajnymi maszynami do rozdrabniania, w których w jednym przebiegu pracy można rozdrobnić skrzydła tak bardzo, że można je transportować na urządzeniach do transportu pneumatycznego.

Odbiorcami przygotowanego w ten sposób do ponownego użytku materiału są cementownie, które mogą optymalnie wykorzystać wszystkie składniki materiału, z jakiego wykonane są łopaty wirnikowe. Części z drewna i żywicy są wykorzystywane jako paliwo w wiążącej się z dużym wydatkiem energetycznym produkcji cementu. Równolegle krzemian zawarty we włóknie szklanym wyrównuje deficyty zastosowanych materiałów wyjściowych, ponieważ przetwarzana w cementowniach skała jest uboga w krzem.

158

Koniec czasu eksploatacji – tylko w pierwszej połowie 2015 roku w Niemczech rozmontowano 158 elektrowni wiatrowych

W całym kraju używanych jest ponad

24 800

elektrowni wiatrowych

Produkują one 9% łącznej ilości prądu

Gdyby nie wykorzystanie ściniek łopatek wiatrowych trzeba by było dostarczać naturalne krzemiany.

Lądowe farmy wiatrowe i farmy offshore

Firma REMONDIS zajmuje się również fachowym demontażem i rekultywacją obszarów elektrowni wiatrowych. Fundamenty, wieże, gondole i kable ziemne są prawidłowo demontowane, a powstałe po rozbiórce materiały, takie jak beton, stal czy elementy elektroniczne są w odpowiedni sposób poddawane recyklingowi. Również w tym obszarze bierze udział kilka spółek grupy REMONDIS, na przykład firma REMEX jako specjalista w dziedzinie mineralnych materiałów konstrukcyjnych.

Dodatkową zaletą jest współpraca ze spółką Rhenus Logistics. Rhenus należy, tak jak REMONDIS, do grupy RETHMANN i oferuje m.in. usługi logistyczne w obszarze offshore. I tak na przykład farmy wiatrowe na Morzu Północnym (w Zatoce Niemieckiej) są monitorowane z Bremy, Cuxhaven i Emden.

Ilość poddawanych recyklingowi surowców ulegnie niemal podwojeniu

Specjaliści w branży doskonale zdają sobie sprawę z faktu, że liczba elektrowni wiatrowych, które w przyszłości będzie trzeba poddać recyklingowi, znacznie wzrośnie. W nadchodzących latach ilość poddanych recyklingowi łopatek wiatrowych może wynosić ponad 9000 ton. Do 2021 roku ilości ta powinna wzrosnąć do 16 000 ton rocznie. Rosnące zainteresowanie recyklingiem wirników silników wiatrowych zauważalne jest już teraz: Zgłoszone w spółce REMONDIS ilości w połowie 2015 roku wynoszą już znacznie więcej niż średni kontyngent roczny z lat poprzednich.

REMONDIS Australia na drodze wzrostu

FIRMY ORORA I WATTS WASTE WSPIERAJĄ REMONDIS W DZIAŁALNOŚCI NA PIĄTYM KONTYNENCIE

Firma REMONDIS Australia odnotowała w tym roku kolejny skok na drodze wzrostu. Poprzez dwie transakcje – transakcję nabycia obszaru działalności w zakresie recyklingu firmy Orora Limited w Australii Zachodniej oraz transakcję nabycia rodzinnego przedsiębiorstwa Watts Waste Pty Ltd. z siedzibą w Nowej Południowej Walii – firma REMONDIS zapewniła swoim klientom w tych ważnych regionach znacznie lepszy dostęp do efektywnego recyklingu i usług w zakresie gospodarki odpadami. Każda z tych transakcji przyniosła także znaczące rozszerzenie obecności REMONDIS na australijskim rynku recyklingu.

Luke Agati, zarząd REMONDIS Australia

Obie transakcje nabycia pozwoliły firmie REMONDIS zwiększyć swoje zdolności przerobowe do ponad 100 000 ton recyklingowanych materiałów rocznie dla klientów komunalnych i przemysłowych. Integracja obu przedsiębiorstw w sieci przedsiębiorstw przyczyni się do znacznego efektu synergii u klientów REMONDIS w Australii zarówno w kontekście możliwości recyklingu jak również krajowej i regionalnej oferty usług.

Orora, Australia Zachodnia

Firma Orora ma swoją siedzibę w Canning Vale na południowych przedmieściach Perth, w Australii Zachodniej. To lider w zakresie recyklingu makulatury w Australii Zachodniej, który przetwarza ponad 80 000 ton rocznie. Firma Orora wytwarza z odpadów pochodzących z miasta i okolic Perth masę celulozową. Przy tym największa część materiału celulozowego posortowanego wg jakości trafia do Azji. Przetwarzanie papieru przez firmę Orora rząd stanowy

Australii Zachodniej określił mianem „wzorca w zakresie recyklingu”, wyrażając w ten sposób uznanie dla ogromnych starań firmy mających na celu zwiększenie efektywności recyklingu. REMONDIS jest już operatorem sortowni papieru na północy Perth i rozwija się dzięki współpracy z liderem w zakresie recyklingu w regionie.

Watts Waste, New South Wales

Firma Watts Waste obsługuje dwa wysypiska śmieci w Oxford Falls na odcinku wybrzeża na północ od Sydney na zachodnich przedmieściach. W instalacjach zbiera się, przetwarza i utylizuje ok. 55 000 ton odpadów przemysłowych oraz 10 000 makulatury z regionu Sydney. Luke Agati, zarząd REMONDIS Australia: „REMONDIS rozwija się i coraz bardziej zwiększa swój udział w rynku. Planowane są dalsze transakcje nabycia. Z nadzieją czekamy na kolejne transakcje nabycia, które pomogą nam w dalszym ciągu realizować na rzecz naszych klientów ponadstandardowe usługi”.

Australia należy do najsilniej rozwijających się, najważniejszych regionów działalności grupy REMONDIS

! 100 000
ton rocznie

REMONDIS zwiększa swoje zdolności przerobowe do ponad 100 000 ton recyklingowanych materiałów rocznie dla klientów komunalnych i przemysłowych

Sarańsk jako wzór dla Rosji

GREENPEACE I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ Z REMONDIS W MORDOWII

W kwietniu 15-osobowa delegacja Greenpeace Rosja odwiedziła filię REMONDIS w Sarańsku. Przedstawicielom Greenpeace z Moskwy i Sankt-Petersburga towarzyszyli liczni dziennikarze zajmujący się tematem ochrony środowiska z Sankt-Petersburga i Niżnego Nowogrodu. Także dwaj uczestniczący w delegacji deputowani dumy miejskiej z Dzierżyńska byli pod wrażeniem standardów REMONDIS w zakresie segregacji surowców wtórnych w Sarańsku.

Wprowadzony przez REMONDIS Sarańsk system segregacji ugruntował się w tym regionie od prawie trzech lat. Dla mieszkańców Sarańska segregacja to już chleb powszedni. Niestety Mordowia jest dzisiaj jednym z nielicznych regionów Federacji Rosyjskiej, w których infrastruktura segregacji jest dopiero rozwijana. Była to okazja dla Greenpeace do przekonania się na miejscu, w REMONDIS o ekologicznych korzyściach segregacji.

Ponad 500 pojemników na surowce wtórne z żółtą pokrywą na odpady papierowe i z tworzyw sztucznych rozmieszczono w regionie miejskim Sarańska. Każdy mieszkaniec usuwa średnio ponad 300 kg odpadów rocznie. Segregacja odczuwalnie i widocznie zmniejsza obciążenie środowiska. Program wizyty obejmował prezentację projektu segregacji, wizytację punktów kontenerowych w mieście i sortowni surowców wtórnych. W ramach wymiany doświadczeń delegacja ekspertów uczestniczyła także w konferencji poświęconej ochronie środowiska przez segregację odpadów w szkole nr 36 w Sarańsku. Uczniowie klas od pierwszej do czwartej przygotowali interesujące wystąpienia, dysertacje naukowe i kreatywne prezentacje na ten temat. Dla zmiany sposobu myślenia także w Rosji wychowanie w duchu ochrony środowiska dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym ma szczególne znaczenie.

Wizyta ministra z Rosji także w REMONDIS w Niemczech

O tym, że dobra robota REMONDIS w Rosji jest doceniana, przekonuje wizyta wiceministra budownictwa, gospodarki mieszkaniowej i komunalnej Federacji Rosyjskiej, Andreja Tschibisa, która miała miejsce w lipcu. Minister udał się z delegacją urzędników ministerialnych i ekspertów najpierw do spalarni odpadów AVG w Kolonii, eksploatowanej w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego z REMONDIS. Tilo Dumuscheit, rzecznik prasowy AVG, Michael J. Schneider,

Rosyjska delegacja z Andrejem Tschibisem, wiceministrem budownictwa, gospodarki mieszkaniowej i komunalnej Federacji Rosyjskiej (na środku, z lewej strony) i Swetłana Bigesse, dyrektor generalny w Rosji, REMONDIS International (na środku z prawej strony)

rzecznik prasowy REMONDIS i dr Thomas Rummeler z Federalnego Ministerstwa Ochrony Środowiska, Ochrony Przyrody, Budownictwa i Bezpieczeństwa Nuklearnego przedstawili korzyści partnerstwa publiczno-prywatnego w dużych komunalnych projektach gospodarowania odpadami. Podczas wizyty w Lippewerk REMONDIS kolejnego dnia minister Tschibis mógł przekonać się o efektywności prywatnej gospodarki recyklingowej. Przesłanie do rosyjskich partnerów: recykling opłaca się zarówno dla człowieka, środowiska i klimatu, jak i dla gospodarki przyszłości, w której oszczędza się zasoby naturalne.

Swetłana Bigesse, dyrektor generalny, REMONDIS International, działa na rzecz poddawania większej ilości odpadów recyklingowi w Federacji Rosyjskiej

Wirus Ebola i bezpieczna utylizacja

FIRMA REMONDIS MEDISON DZIAŁA JAKO CZŁONEK ZESPOŁU EKSPERCKIEGO W INSTYTUCIE ROBERTA KOCHA W BERLINIE

W ramach grupy REMONDIS pracownicy firmy REMONDIS Medison specjalizują się w czystej i bezpiecznej utylizacji wrażliwych materiałów różnego rodzaju. Do tego zakresu należy też utylizacja odpadów medycznych i zakaźnych. Kompleksowa wiedza fachowa z tej dziedziny jest bardzo poszukiwana, także na skalę międzynarodową – m.in. z powodu epidemii wirusa Ebola, która wybuchła w 2014 roku w Afryce Zachodniej.

Fachowa utylizacja odpadów medycznych ze szpitali, klinik, praktyk lekarskich, laboratoriów i aptek to główny obszar działalności firmy REMONDIS Medison

Zeszłoroczna epidemia to dotychczas największy wysyp zachorowań wywołany tym śmiertelnym wirusem. Po raz pierwszy stwierdzono gorączkę Ebola także u pacjentów poza Afryką. Z powodu dużego zagrożenia renomowany Instytut Roberta Kocha w październiku 2014 roku utworzył specjalną, ekspercką grupę roboczą. Celem działania tej grupy było opracowanie ogólnokrajowych, jednolitych i bezpiecznych procesów zbiórki i utylizacji wyjątkowo zakaźnych odpadów zawierających wirusa Ebola.

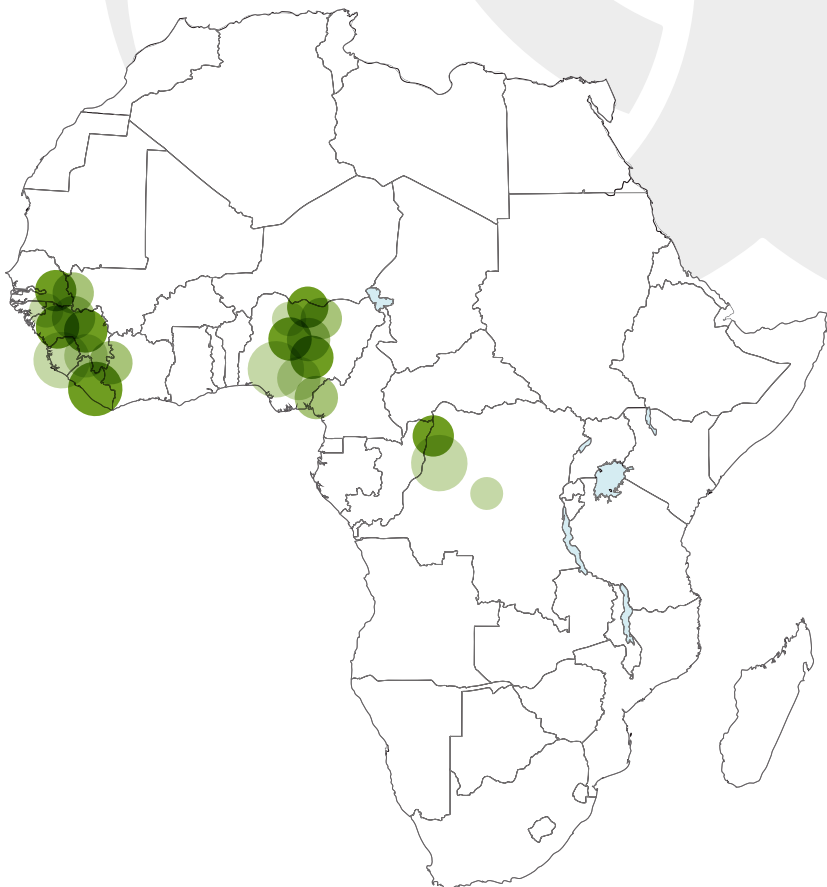
Do elitarnego grona zaproszono – oprócz fachowców z wiodących instytutów medycznych i przedstawicieli władz federalnych, związków branżowych, przemysłu, badań i nauki – także specjalistów z firmy REMONDIS Medison. Wnieśli oni kompleksową wiedzę z zakresu bezpiecznej zbiórki, transportu, przechowywania i utylizacji odpadów medycznych.

Wielostronne porozumienie

Zasadniczo w Niemczech wszystkie odpady, które dotyczą przypadku podejrzenia o zakażenie wirusem Ebola, należy na miejscu fachowo dezaktywować. Jeśli to nie jest możliwe, odpady niebezpieczne należy dostarczyć do posiadającej stosowne zezwolenie spalarni odpadów specjalnych. Transport do właściwego zakładu jest regulowany przez międzynarodowe przepisy dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych.

Na tej podstawie grupa ekspertów w Instytucie Roberta Kocha opracowała w trakcie licznych dyskusji praktyczne rozwiązania mające na celu bezpieczną obsługę wysoce zakaźnych odpadów zawierających wirusa Ebola. Ważnym podsumowaniem wysiłków jest podpisanie wielostronnego porozumienia. Reguluje ono kwestie prawidłowego pakowania i transportu materiałów zakaźnych. Głównym elementem procesu jest specjalne, potrójne opakowanie, składające się z pojemnika pierwotnego, wtórnego i beczkowatego opakowania zewnętrznego z tworzywa sztucznego.

Wybuch epidemii Eboli w Afryce zachodniej jest precedensowym przypadkiem bezpiecznej i fachowej utylizacji odpadów medycznych. REMONDIS posiada w tym zakresie unikalną wiedzę specjalistyczną

Pracownicy REMONDIS Medison w specjalnych skafandrach ochronnych podczas ćwiczeń w zakresie ochrony przed wirusem Ebola na lotnisku we Frankfurcie

Podręcznik z firmy REMONDIS Medison

W uzupełnieniu do regulacji określonych w porozumieniu firma REMONDIS Medison opracowała kompleksową koncepcję utylizacyjno-logistyczną dla odpadów zanieczyszczonych wirusem Ebola. Koncepcję zawarto w podręczniku na temat bezpiecznego postępowania z materiałami niebezpiecznymi. Wszystkie informacje dotyczące strumieni materiałów są stale rejestrowane, analizowane i dokumentowane, co zapewnia pełną przejrzystość na każdym etapie.

Próba generalna na lotnisku we Frankfurcie nad Menem

Ponieważ należy być przygotowanym także na potencjalnie poważne sytuacje, firma REMONDIS Medison uczestniczyła wraz z zespołem pracowników w szeroko zakrojonych ćwiczeniach. Scenariusz symulacji zakładał przybycie pacjenta zarażonego wirusem Ebola na lotnisko we Frankfurcie. Wszystkie procedury zostały zrealizowane w warunkach możliwie najbardziej realistycznych – od lądowania samolotu, przez transport pacjenta, aż do utylizacji odpadów. Wszystkie etapy tego pomyślnie ukończonego ćwiczenia wykonano z zachowaniem najwyższego poziomu bezpieczeństwa. Jeśli faktycznie wystąpi przypadek wymagający

Bezpieczny transport specjalnych opakowań jest realizowany przez pojazdy do przewozu materiałów niebezpiecznych SafetyTruck firmy REMONDIS

interwencji, pilot ratunkowy przeszkolony w zakresie postępowania wobec wirusa Ebola jest gotowy do działania, aby dostarczyć pacjenta do Niemiec. Airbus A340-300 jest elementem łańcucha ratowniczego, który stworzyło ministerstwo spraw zagranicznych przy współpracy z lekarzami z Instytutu Roberta Kocha. Dotychczas używany samolot pasażerski o nazwie „Villingen-Schwenningen” został całkowicie przebudowany i dostosowany do nowych potrzeb. Teraz jest wyposażony w trzy izolatki i gwarantuje pacjentom bezpieczny transport oraz leczenie na pokładzie.

Start zawodowy z dobrymi perspektywami

ZAANGAŻOWANIE W EDUKACJĘ ZAKŁADU BUCHEN SPOTYKA SIĘ Z DUŻYM UZNANIEM

BUCHEN®

WORKING FOR THE FUTURE

W ramach swojej trasy objazdowej „Młodzież na rzecz przyszłości” premier Brandenburgii dr Dietmar Woidke odwiedził zakład BUCHEN w Schwedt, aby bezpośrednio na miejscu uzyskać szczegółowe informacje. W tej już wielokrotnie nagradzanej za działalność proedukacyjną lokalizacji kształceni są przede wszystkim, tak ważni dla przedsiębiorstwa, fachowcy w takich dziedzinach, jak serwis rur, kanałów i usługi przemysłowe.

Podczas trasy objazdowej „Młodzież na rzecz przyszłości” odkrywane są działania na rzecz otwierania przed młodzieżą w Brandenburgii realnych szans zawodowych

W Schwedt został on przywitany przez Norberta Rethmanna, honorowego przewodniczącego rady nadzorczej grupy Rethmann, a także prezesa spółki BUCHEN Franza-Josefa Engelscha i kierownika działu Wolfa-Eckhardta Wüstenhagena. Ponadto premier mógł porozmawiać zarówno z samymi praktykantami, jak i wykształconymi już fachowcami i osobami odpowiedzialnymi za edukację w przedsiębiorstwie. Szybko okazało się, że Norbert Rethmann ma podobne przekonania jak premier, ponieważ obu panom fachowe wsparcie młodych specjalistów leży na sercu. „Pierwsze praktyki dające kwalifikacje mogą w znacznym stopniu przyczynić się do osiągnięcia sukcesu – zarówno w przypadku młodzieży, jak i naszej grupy przedsiębiorstw”.

Edukacja na wysokim poziomie

Należąca od dziesięciu lat do spółki REMONDIS grupa BUCHEN od lat stawia na zaangażowane kształcenie młodych pracowników we własnym zakresie. Co roku średnio 20 uczniów rozpoczyna trzyletnią edukację w systemie dualnym

w takich dziedzinach, jak serwis rur, kanałów i usługi przemysłowe. W zakładzie BUCHEN w Schwedt zdobywają umiejętności, które pozwolą im w przyszłości sprawnie sprostać zadaniom w pracy. Takie działania edukacyjne odnoszą pełny sukces. Już ponad 120 młodych osób ukończyło z sukcesem taką edukację, w tym dwie osoby, które zostały wybrane jako najlepsze w kraju; to znakomite potwierdzenie wysokiej jakości kształcenia w zakładzie BUCHEN.

Premier skorzystał z okazji, aby zapytać praktykantów i świeżo upieczonych fachowców, co im się najbardziej podobało w ich starcie zawodowym w zakładzie BUCHEN. Młodzież była zgodna: Edukacja tutaj jest wszechstronna. Zdobywamy wiedzę z wielu różnych dziedzin. Otrzymujemy dużo wsparcia od nauczycieli, a atmosfera w pracy jest świetna. Inne pozytywne aspekty: Ponadto po ukończeniu edukacji z wynikiem pozytywnym istnieje gwarancja zatrudnienia w zakładzie, a także dostępne są możliwości zdobycia dodatkowych kwalifikacji.

Podczas wizyty premiera Brandenburgii dr. Dietmara Woidke (trzecia osoba od lewej) w BUCHEN poruszano m.in. temat zastosowania nowoczesnych technik czyszczenia

Wśród rozwiązań zaprezentowanych w Schwedt znalazło się czyszczenie przetwornika ciśnienia strumieniem wody pod wysokim ciśnieniem

Zdjęcie grupowe przed mobilną instalacją oczyszczania spalin: Premier Brandenburgii był pod wrażeniem ogromnej motywacji pracowników firmy BUCHEN

Prezentacje i pokazy spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony Norberta Rethmanna i praktykantów

Klucz do sukcesu przedsiębiorstwa

Centralne kształcenie fachowców zakładu BUCHEN w dziedzinie serwisu rur, kanałów i usług przemysłowych w Schwedt działa już od 2008 r. Projekt jest realizowany przy współpracy z technikum zawodowym oraz stowarzyszeniem edukacyjnym w Marchia Wkrzańskiej. „Ponieważ zależało nam na wysokiej jakości kształcenia, zatrudniliśmy m.in. nauczyciela pomocniczego. W celu lepszego przekazania specjalnych, praktycznych umiejętności wyposażyliśmy własny, wyspecjalizowany warsztat dla praktykantów”, mówi Franz-Josef Englisch.

Premier był pod wrażeniem szczególnie z powodu prezentacji technicznej oraz szerokiej puli urzędzeń. Kilka dni po zakończonej wizycie jeszcze raz podziękował zakładowi w bardzo osobistym liście. Pisał m.in.: „Mam wrażenie, że udało się Państwu znaleźć bardzo ważny klucz do sukcesu przedsiębiorstwa – otwartych i zmotywowanych pracowników”.

Co roku zakład BUCHEN oferuje 20 młodym ludziom edukację z bardzo dobrymi widokami na przyszłość

SPECJALIŚCI OD ODPOWIEDZIALNYCH ZADAŃ

Fachowcy kształceni w BUCHEN w dziedzinie serwisu rur, kanałów i usług przemysłowych są w stanie rozebrać na części duże instalacje przemysłowe w celu przygotowania ich do czyszczenia oraz zastosować fizyczne i chemiczne metody czyszczenia. Pomagają w analizie usterek w produkcji oraz w ich usuwaniu. Usuwiają osady i zabrudzenia w technologii czyszczenia strumieniem wody pod wysokim ciśnieniem. Do ich zadań należy także wybór i posługiwanie się lancami, płuczkami do czyszczenia zbiorników, płuczkami rotacyjnymi i różnymi typami dysz. Szanse awansu w firmie są bardzo duże. Od strony technicznej fachowcy mogą się kształcić w takich zawodach, jak specjalista ds. procesów, brygadzysta i mistrz. W strukturze organizacyjnej możliwe jest przygotowanie do objęcia stanowiska kierownika zmiany lub kierownika zakładu.

Osiedle przy łęgach

PRZEMIANA OBSZARU PRZEMYSŁOWEGO W EKSKLUZYWNE OSIEDLE

REMEX®

WORKING FOR THE FUTURE

W Niemieckiej metropolii Zagłębia Ruhry, mieście Essen, na dawnych nieużytkach poprzemysłowych, powstaje zupełnie nowe osiedle z nowoczesnymi mieszkaniami własnościowymi. Aby było to możliwe, należało poddać atrakcyjnie położone nad brzegiem rzeki Ruhry grunty rekultywacji. Zadania tego podjęła się spółka grupy REMONDIS – REMEX ProTerra.

Kiedyś używane w przemyśle i handlu tereny zostały przekształcone w osiedle mieszkaniowe blisko rzeki i natury

W połowie roku Komisja Europejska przyznała Essen tytuł „Zielonej stolicy Europy 2017”. Wyróżnienie potwierdza, że gmina jest pionierem i może być stawiana za przykład pod względem świadomości ekologicznej w dużych miastach. Dotyczy to również projektu budowy przy meandrze rzeki Ruhra.

We współpracy z firmą REMEX ProTerra zrealizowano wartościowy i opłacalny projekt renowacji

Obszar budowlany o powierzchni 45 000 jest położony w dzielnicy Kettwig miasta Essen, która dzięki swojej pięknej starówce i położeniu nad rzeką jest popularnym podmiejskim terenem rekreacyjnym. Dotychczas centrum tego miejsca było odcięte od brzegu przez nieużytki o wielkości około 600 metrów. Aby to zmienić, miasto Essen podjęło liczne próby przywrócenia przydatności tego terenu. Dotychczas nie udało się jednak zrealizować tych projektów ze względu na skażenie gruntu.

Ziemia obciążona historycznie

Już w średniowieczu areal był wykorzystywany jako powierzchnie portowe i magazynowe. Później przekształcił się w obszar handlowy i przemysłowy. W celu ochrony przed powodzią na obszarze składowano od XIX wieku odpady. W ten sposób powstała bardzo niejednorodna warstwa starych odpadów, które składały się przede wszystkim z popiołu z opalania domów, odpadów niemineralnych oraz gruzu budowlanego.

Po wyłączeniu z eksploatacji ostatniego zakładu produkcyjnego w 1992 roku teren pozostawał nieużywany przez ponad dwadzieścia lat. Zmieniło się to, gdy pewna firma deweloperska kupiła tę ziemię i rozpoczęła tutaj prace. Jako partnera odpowiedzialnego za rekultywację i uzbrojenie terenu budowlanego wybrano i szybko włączono do projektu spółkę grupy REMONDIS, REMEX ProTerra.

Rekultywacja terenów przy zastosowaniu odpowiedniego systemu

Spektrum zadań do wykonania było szerokie. Obejmowało dogłębną analizę stanu rzeczywistego, ustalenie celów rekultywacji, plan rekultywacji oraz wdrożenie projektu wraz z rozbiórką, wydobywaniem gruntu, usuwaniem odpadów i recyklingiem. Opracowana wspólnie w zespole projektowym koncepcja powstała przy szczegółowych uzgodnieniach z miejskim urzędem ochrony środowiska. Podczas wszystkich etapów rekultywacji rad udzielali eksperci oraz były one precyzyjnie dokumentowane.

Dalsze

50 000 metrów sześciennych **92 000** metrów sześciennych

udało się wydobyć, łącznie z rekultywowanym gruntem i warstwą górną

zanieczyszczonego wydobytego materiału po przygotowaniu przekazano do ponownego zewnętrznego wykorzystania

Dokładną segregację poprzedza proces starannego planowania. Po rekultywacji terenu powstaje w Essen osiedle w urokliwym miejscu nad rzeką

Dokładna segregacja

Prace rekultywacyjne rozpoczęły się od pierwszego wbicia łopaty jesienią 2013 roku. Szczególnym wyzwaniem dla specjalistów ze spółki REMEX ProTerra były narastające przez dziesiątki lat odpady. Ich poszczególne warstwy zostały zaklasyfikowane pod względem właściwości chemicznych i fizycznych, a następnie wydobyte przy jak najdokładniejszej segregacji. Niemineralne pozostałości obce zostały odsiane, a materiał zawierający gruz budowlany został rozdrobiony bezpośrednio na miejscu i użyty jako warstwy nośne. Na terenie udało się wydobyć 50 000 metrów sześciennych łącznie z rekultywowanym gruntem i warstwą górną. Dalsze 92 000 metrów sześciennych zanieczyszczonego wydobytego materiału po przygotowaniu zostało przekazane do ponownego wykorzystania. Tylko niewielka część została wyrzucona na wysypisko śmieci.

Piękne osiedle nad rzeką

Po zakończonej sukcesem rekultywacji gleby na tym terenie powstaje nowe, doskonale położone osiedle. Pierwsze z 220 jednostek mieszkaniowych zostało odebranych już w 2014 roku. Do 2018 roku cała dzielnica ma zostać ukończona. Oprócz domków jedno- i wielorodzinnych zostały przewidziane także publiczne obszary zielone oraz bezpośredni dostęp do rzeki. Teraz już nic nie stoi na przeszkodzie, aby korzystać z urokliwego brzegu rzeki.

„Zakole Ruhry w Kettwig to wspaniały przykład udanej zmiany szarego terenu w żywy i zielony krajobraz”.

Reinhard Paß, nadburmistrz miasta Essen w stanie spoczynku

Planowanie a rzeczywistość

KOMENTARZ HERWARTA WILMSA

Niemcy 2020: Cała historia zaczęła się w związku z aptekami. Na słabo zaludnionym wschodzie republiki zamyka się ich coraz więcej, ponieważ migracja wewnętrzna po prostu ograniczyła popyt. Najpierw zaoferowano mobilne apteki, ale także one przestały być opłacalne. Gdy wstrzymały one swoją działalność, dały się słyszeć pierwsze głosy o porażce gospodarki rynkowej. Po krótkim czasie podjęto następującą decyzję: apteki należą do zakresu zabezpieczenia warunków bytowych i należy je znacjonalizować, aby zagwarantować ludziom dostęp do podstawowej opieki.

Aptekarze nie stanowią dużej grupy wyborców w Niemczech, której oparłaby się koalicja parlamentarna. Jednak z uwagi na wybory przewodniczący obu największych ugrupowań koalicyjnych uznali, że nie można dopuścić, aby lewica skorzystała na obecnej sytuacji. Dlatego po nielicznych reportażach telewizyjnych na temat protestów, których uczestnicy machali transparentami „Nie zgadzamy się” lub „Najpierw apteki, potem szpitale”, o aptekarzach szybko zapomniano.

Jednak ziarno idei zostało zasiane: ponieważ apteki należą do podstawowego zakresu opieki medycznej, podobnie musi być w kwestii szpitali i lekarzy. Wybuchła intensywna debata społeczna, której towarzyszyło wiele opinii prawnych i eksperckich. Zgodnie z duchem czasów pojawiły się ekspertyzy, które wykazywały potrzebę rozszerzenia zasady zabezpieczenia warunków bytowych.

Szybko zakwalifikowano do niej branże, które już w przeszłości były na granicy nacjonalizacji. Upaństwowiono więc sektor utylizacji (podobne rozwiązanie zastosowano już wcześniej na Węgrzech), pielęgnacji ogrodów i terenów zielonych, bezpieczeństwa ruchu i zaopatrzenia ludności w wodę. Wszystkie prywatne źródła, od Gerolstein przez Apollinaris aż po Bad Liebenwerda stały się własnością państwa, ponieważ podstawowe zaopatrzenie stanowi zabezpieczenie warunków bytowych, a to dotyczy przede wszystkim zaopatrywania w wodę! Takie podejście nie podlega wymogowi optymalizacji zysku stanowiącego podstawę gospodarki prywatnej.

W kolejnej ekspertyzie zaproponowano, aby podstawowe zaopatrzenie obejmowało także zapewnianie ludziom żywności i ciepłej odzieży, co spotkało się z dezaprobatą

+ 25%

Zwiększenie liczby przedsiębiorstw komunalnych do poziomu 13 453 w latach od 2000 do 2012. Przedstawiciele związku płatników podatków stwierdzili, że duża część zadłużenia gmin ma swoje źródło w tych właśnie przedsiębiorstwach

140 miliardów

Całkowite zadłużenie niemieckich gmin i związków gminnych na koniec 2014 roku
(Źródło: Statystyczny Urząd Federalny)

6,169 miliarda

Roczne straty spółek akcyjnych (RWE AG i VW AG) ze strony gmin w rejonie Renu i Rury oraz w kraju związkowym Dolna Saksonia

przedstawiciele firm zajmujących się handlem detalicznym artykułami spożywczymi, którzy jako argument przeciw podkreślali, że uiszczany przez nich podatek VAT oraz opłaty branżowe przyczyniają się do dobrobytu społeczeństwa. Podczas intensywnej dyskusji minister gospodarki i wicekanclerz wyraźnie zaznaczył, że nacjonalizacja detalicznego handlu spożywczego byłaby korzystna – przecież towary byłyby sprzedawane o wiele taniej, ponieważ podatek VAT nie jest uiszczany przez zakłady państwowe. Dlatego wdrożenie tego pomysłu jest obowiązkiem wobec obywateli, państwa i partii. Słyszac to, jego szefowa nie powiedziała ani jednego słowa.

Aby być konsekwentnym, w ministerstwie gospodarki odkurzono stare dokumenty: prywatyzacja telekomunikacji była błędem, podobnie jak liberalizacja komunikacji kolejowej. Te błędy należy natychmiast skorygować. Zatem po nacjonalizacji telekomunikacji, poczty i kolei także upaństwowienie całego sektora logistyki jest logicznym krokiem – w końcu za jego pośrednictwem odbywa się zaopatrzenie ludności w podstawowe środki do życia. Zatem: zabezpieczenie warunków bytowych trzeba znacjonalizować!

Wreszcie federalny minister finansów przedstawił stosowne obliczenia i stwierdził, że takie postępowanie spowoduje nie tylko spadek jakości z powodu brakującego elementu konkurencyjności, ale także znacznie obniży wpływy do budżetu. Niemożliwe będzie regulowanie pensji, rent i emerytur. Koledzy z krajów związkowych już wcześniej podnieśli białą flagę niewypłacalności.

Rezygnację z omawianych planów rzecznik rządu skomentował następującymi słowami: „Nikt nie zamierza budować socjalizmu państwowego”.

Herwart Wilms,
prezes zarządu REMONDIS

Model z przyszłością

PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNE STWARZAJĄ NOWE MOŻLIWOŚCI

Budżety komunalne zbliżają się do swoich limitów. Coraz więcej miast i gmin musi mierzyć się z rosnącymi wymaganiami, a równocześnie oszczędzać koszty. Coraz węższe finansowo pole działania dotyczy także usług zaopatrzeniowych i utylizacyjnych. Na znaczeniu zyskuje wysoka jakość przy jak najbardziej stabilnych opłatach.

Z PPP można ustabilizować opłaty bez ograniczania usług dla mieszkańców

Chociaż wiele miast i gmin silnie zacisnęło już pasa, sytuacja finansowa niemieckiego sektora komunalnego w minionych latach jeszcze bardziej się zaostrzyła. Według Związku Miast i Gmin sytuacja finansowa pogorszyła się w porównaniu z rokiem 2013 o ogółem około 2,2 miliarda euro¹. W obliczu napięć między pustą kasą a rosnącymi wymogami można sięgnąć po sprawdzone rozwiązanie – partnerstwo publiczno-privatne (PPP) – czyli współpracę gospodarczą sektora publicznego i przedsiębiorstw prywatnych.

W praktyce komunalnej PPP od ponad 100 lat stanowi sprawdzony model działalności. Już na początku industrializacji, kiedy trzeba było w krótkim czasie stworzyć kompleksowe infrastruktury, PPP pokazały swoje zalety. Do dzisiaj korzyści płynące z formy organizacyjnej, jaką jest spółka publiczno-privatna, nie uległy zmianie. PPP nadal są optymalnym rozwiązaniem, które przynosi korzyści wszystkim – gminie, pracownikom i mieszkańcom. Potwierdza to około 100 wspólnych przedsięwzięć, w których uczestniczy REMONDIS.

PPP z REMONDIS zapewnia w ten sposób dostęp do wspólnej sieci grupy przedsiębiorstw z ponad 250 instalacjami oczyszczania i przetwarzania

Innowacje i inwestycje

Jako udziałowiec prywatnego przedsiębiorstwa partner prywatny wprowadza własny kapitał do PPP. Dla gmin, którym realizacja przyszłych inwestycji własnymi siłami stwarzałaoby trudność, jest to istotny aspekt. Korzystają one ze znacznie zwiększonych możliwości działania. Mają też wysoki poziom bezpieczeństwa inwestycji, ponieważ REMONDIS jest partnerem silnym finansowo.

Dodatkowo REMONDIS udostępnia kompleksowe ekspertyzy finansowania, które pozwalają nabyć i uwolnić dodatkowe środki – zwłaszcza przy większych projektach, na przykład przy budowie nowych instalacji lub modernizacji infrastruktury, angażującej znaczne środki. Do tego dochodzi innowacyjność i know-how technologiczny przedsiębiorstwa, które od lat jest jednym z pionierów branży.

Kompetencje i zasoby

Wieloletnie doświadczenia i kompleksowe kompetencje przekładają się także na współpracę operacyjną. Na co dzień oznacza to, że gmina może korzystać z kompleksowej wiedzy i umiejętności wiodącego usługodawcy gospodarki wodnej i recyklingowej. Uzyskuje też dostęp do zasobów logistycznych i do infrastruktury. PPP z REMONDIS otwiera w ten sposób dostęp do wspólnej sieci grupy przedsiębiorstw z ponad 250 instalacjami oczyszczania i przetwarzania.

Zadania i uprawnienia gmin, a także podstawowe kompetencje sektora publicznego nie są zmieniane przez PPP. Zapewniają to różne modele kontraktowe, poprzez które można dostosować współpracę publiczno-prywatną dokładnie do danego przypadku. Także interesy pracowników są uwzględnione: REMONDIS gwarantuje utrzymanie istniejących stanowisk pracy.

¹ Niemiecki Związek Miast i Gmin – Sytuacja finansowa gmin staje się coraz trudniejsza, marzec 2015

W praktyce komunalnej PPP od ponad

100 lat
sprawdzony model działalności

Podwójne kompetencje i większe pole manewru dla inwestycji: PPP stwarzają istotne korzyści – nie tylko w zakresie kosztów

Ekonomiczność i efektywność

Do najważniejszych zalet PPP należą zróżnicowane efekty finansowe. Przykładowo, na początku współpracy, kiedy partner prywatny nabywa udziały w przedsiębiorstwie i płaci za to kwotę, która zasila budżety komunalne. Z biegiem czasu powstały liczne, opracowane przez przedsiębiorstwa prywatne, modele efektywnych struktur kosztów i usług, które generują pozytywne bodźce. Modele te zapewniają dodatkowe potencjały efektywności i oszczędności, co umożliwia optymalizację kosztów przy rosnącej jakości usług. W ramach PPP można wykorzystać szanse biznesowe oraz szanse związane z wygenerowanym obrotem i uzyskać dywidendy, które zasila bezpośrednio budżetów gminy.

Renowacja kanałów w centrum miasta

FIRMA LWG STOSUJE UNIKALNĄ TECHNIKĘ I NOWOCZESNE METODY UKŁADANIA RUR

Brandenburskie miasto Chociebuż szykuje się na wyzwania przyszłości: od początku kwietnia w środku miasta, bezpośrednio przy promenadzie miejskiej powstanie nowy centralny kolektor ścieków mieszanych. W tym celu zostanie wyremontowana jedna z ostatnich części 115-letniego głównego kanału ściekowego, który – oprócz deszczówki – odprowadza także ścieki od niemal 80 000 mieszkańców.

„To bardzo wymagająca inwestycja budowlana – a do tego w centrum miasta”, zaznacza Marten Eger, dyrektor techniczny w firmie LWG Lausitzer Wasser GmbH & Co. KG. Działająca w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego chociebuska spółka firmy REMONDIS Aqua finansuje i odpowiada za projekt. Realizację oparto na ambitnej koncepcji, która ograniczy do minimum utrudnienia dla mieszkańców i ruchu osobowego.

Remont niczym budowa tunelu

Wymagające prace są głównie wykonywane metodą drążenia chodnikowego. Podobnie jak w przypadku budowy tuneli, głowica drążąca wgrza się w ziemię i jednocześnie wprowadza rury do kanału – przy nacisku do 300 ton. Podziemne odprowadzanie urobku pozwala ograniczyć liczbę wyrobisk początkowych i docelowych. Dzięki temu można zrezygnować z długiego wykopu dla rurociągu o głębokości nawet 7 metrów.

Gigantyczna maszyna: Głowica drążąca z funkcją układania rur kanalizacyjnych działa podobnie jak podczas budowy tuneli. Waży ona 18 ton, ma długość 6 metrów i średnicę około 1,80 metra

Remontowany odcinek głównego kanału ściekowego w Chociebużu leży na głębokości 7 metrów

Nowo układane rury mają imponujące wymiary. Ich średnica zewnętrzna wynosi 1,72 metra

Nowe rury ściekowe są dostosowane do specjalnej metody układania. Ich średnica zewnętrzna wynosi 1,72 m, a grubość ścian – około 7 cm, tak aby wytrzymały wysokie ciśnienie występujące w tej metodzie. Jeden z dwóch wykopów początkowych musiał zostać wykończony podkładem betonowym, aby zapobiec wnikaniu wody gruntowej. Aby beton pod powierzchnią wody dobrze przylegał, przed rozpoczęciem prac zagłębienia w stalowych dźwigarach zostały oczyszczone przez nurków przemysłowych.

Elastyczne reagowanie na niespodzianki

Zakończenie robót budowlanych przewidziano na grudzień 2015 roku – jest to ambitny termin, ponieważ w tak gęsto zabudowanym terenie i w podłożu użytkowanym od stuleci nie można wykluczyć niespodzianek. Dlatego już wielokrotnie prace trzeba było dostosowywać odpowiednio do nieprzewidzianych sytuacji. Między innymi podczas wykopów i drążenia natrafiono na znaleziska archeologiczne, takie jak naczynia ceramiczne i monety, a także fundamenty starej bramy miejskiej.

Kompleksowe informacje dla mieszkańców

Ludność Chociebuża jest bardzo zainteresowana trwającą inwestycją. Dlatego niektóre fragmenty ogrodzenia placu budowy, którego długość wynosi aż 800 metrów, zaopatrzone w otwory obserwacyjne. Poprzez te okienka zainteresowani mogą obserwować prace remontowe i śledzić ich postęp. Dla lepszej przejrzystości działań firma LWG powiesiła na ogrodzeniu baner z objaśnieniami dotyczącymi inwestycji.

PRZYSZŁOŚĆ WSPÓLNIE KSZTAŁTOWANA

LWG Lausitzer Wasser GmbH & Co. KG to jedno z największych i najbardziej renomowanych przedsiębiorstw w sektorze gospodarki wodnej w Brandenburgii. Zatrudnia ono 170 pracowników, którzy swoją pracą zapewniają wodę pitną dla niemal 130 000 mieszkańców. Oprócz tego firma odpowiada za utylizację ścieków w mieście Chociebuż i przygranicznych gminach. Przedsiębiorstwo i spółka partnerstwa publiczno-prywatnego grupy REMONDIS od wielu lat działają jako niezawodni partnerzy gmin w kwestiach dotyczących wody i ścieków. Remont centralnego kolektora ścieków mieszanych w centrum miasta to największe zamierzenie inwestycyjne firmy LWG w tym roku.

Dodatkowo w sierpniu zorganizowano dzień otwarty z możliwością oprowadzenia po terenie budowy. Przyszło wielu mieszkańców Chociebuża, którzy zadawali wiele szczegółowych pytań.

Sztuka na ogrodzeniu

„Aby znajdujące się w śródmieściu ogrodzenie bardzo nie raziło przechodniów, upiękaszono je rysunkami dzieci”, wyjaśnia Marten Eger. Ilustracje nawiązywały do tematu wody i zostały wykonane w ramach konkursu malarskiego zorganizowanego wcześniej przez LWG. W sumie zgłoszono ponad 120 prac.

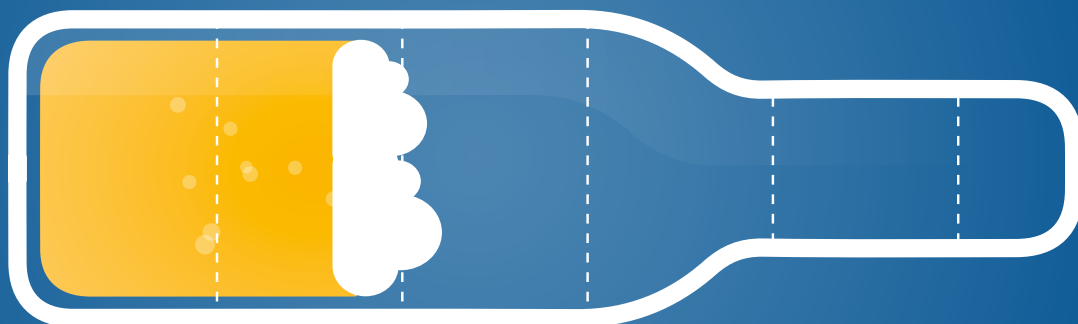
Układanie rur w ramach drążenia chodnikowego wymaga precyzji co do milimetra: każdy odcinek rury musi idealnie dotrzeć na swoje miejsce

Nowy kanał ścieków mieszanych ma przepustowość

3000 litrów

na sekundę

REcharging ... 40 %

Innowacyjna koncepcja

BROWAR OETTINGER BRAUEREI WYRÓŻNIONY ZA ODZYSKIWANIE ENERGII ZE ŚCIEKÓW

Dzięki zakończonemu sukcesem projektowi „Lepsza jakość za atrakcyjną cenę” browar w Oettingen stał się jednym z największych tego typu przedsiębiorstw w Niemczech. Do licznych wyróżnień, jakie otrzymał browar, zalicza się przyznanie nagrody wydajności energetycznej 2014: to wyraz uznania dla browaru Oettinger w Mönchengladbach za przykład jaki daje w kwestii ochrony środowiska i zarządzania energią. Decydujące znaczenie miała tutaj wykonana i zarządzana przez spółkę REMONDIS Aqua oczyszczalnia ścieków.

OETTINGER: OD MAŁEGO BROWARU DO GRUPY PRZEDSIĘBIORSTW

To przedsiębiorstwo rodzinne zostało założone w 1731 roku w bawarskim mieście Oettingen. Obecnie grupa Oettinger zatrudnia 1100 pracowników i zalicza się do największych browarów w Niemczech. W czterech zakładach produkcyjnych produkuje się rocznie około dwóch miliardów butelek i puszek piwa, piw smakowych oraz napoi bezalkoholowych, które są dystrybuowane na całym świecie.

Przed niecałymi czterema latami spółka REMONDIS Aqua otrzymała od browaru Oettinger Brauerei zlecenie optymalizacji gospodarki wodnej w jego zakładzie w Mönchengladbach. Filia w regionie Niederrhein jest drugim co do wielkości zakładem produkcyjnym tego browaru w Niemczech. Znajdują się tutaj nie tylko centra techniczne i technologiczne, dział zakupów, centralny dział zapewniania jakości na poziomie krajowym i międzynarodowym, ale także dział sterowania logistycznego oraz pomoc techniczna dla firm licencjonowanych za granicą.

Pionierska metoda RE²ENERGY®

Wybudowana i zarządzana przez spółkę REMONDIS Aqua oczyszczalnia ścieków w Mönchengladbach z możliwością odzyskiwania energii działa już od 2013 roku. Stosuje się tutaj nowoczesną metodę RE²ENERGY® opracowaną przez firmę REMONDIS Aqua. Gwarantuje ona nie tylko skuteczne oczyszczanie wody, ale także przekształcenie w energię zawartych w ściekach składników.

Uzyskiwany za pomocą oczyszczalni biogaz jest wykorzystywany w kotłowni browaru do ogrzewania wody przemysłowej. W ten sposób zakład browaru Oettinger Brauerei znacznie obniża swoje zużycie energii. Jednocześnie udaje się obniżyć emisję CO₂ przy pełnym obciążeniu instalacji RE²ENERGY® o 2,3 miliona kilogramów rocznie, co odpowiada emisji CO₂ pochodzącej ze spalin wygenerowanych przez samochody osobowe, które przejechały rocznie dwanaście milionów kilometrów.

Zrównoważony rozwój jako filozofia przedsiębiorstwa

„Innowacyjna koncepcja odzyskiwania energii ze ścieków to znakomity przykład, ponieważ wykracza poza zwykłe metody uzyskiwania wydajności energetycznej”, tak jury nagrody wydajności energetycznej 2014 uzasadniło swoją decyzję. Również Franz Herrmann, kierownik ds. energii w browarze, widzi w tym wyróżnieniu oczyszczalni ważny krok na drodze ku innowacji: „Oczyszczalnia jest dla nas projektem pilotażowym i powinna służyć innym zakładom grupy za przykład”.

Browar Oettinger Brauerei przykładą dużą wagę do zastosowania nowoczesnych technologii, ponieważ umożliwiają one wydajne i oszczędzające zasoby przebiegi procesów. Po wielu etapach modernizacji i zwiększania zdolności produkcyjnej w ubiegłych latach lokalizacja w Mönchengladbach zalicza się do najnowocześniejszych zakładów produkcyjnych w całej Europie.

Dalsze nagrody dla browaru

Nowoczesne technologie oraz wybitne osiągnięcia browaru znajdują potwierdzenie w kolejnych wyróżnieniach. Minister rolnictwa Johannes Rimmel wręczył wiosną zakładowi honorową nagrodę kraju związkowego Nadrenia Północna-Westfalia za 2014 rok w branży artykułów spożywczych. W połowie roku ministerstwo przemysłu spożywczego i rolnictwa przyznało browarowi także honorową nagrodę federalną. Jest to najwyższe uznanie, które browar otrzymał za swoje dokonania w dziedzinie jakości.

Spółka REMONDIS Aqua uchodzi za wiodącego usługodawcę w zakresie innowacyjnych modeli współpracy w dziedzinie przemysłowej gospodarki wodnej, nie tylko w przemyśle napoi i artykułów spożywczych

Aż o

2,3 miliona kilogramów

rocznie można zmniejszyć emisję CO₂ przy pełnym obciążeniu instalacji RE²ENERGY®

Kamień filozoficzny

REMONDIS AQUA ODZYSKUJE KWAS FOSFOROWY Z POPIOŁU Z OSADÓW ŚCIEKOWYCH

Kiedy Henning Brand, niemiecki aptekarz i alchemik, w 1669 roku szukając kamienia filozoficznego odparował urynę, odkrył substancję, która świeciła w ciemności. Nazwał ją „fosfor” od greckiego słowa oznaczającego „niosąca światło”. W ten sposób Henning Brand nieświadomie odkrył podstawowy składnik wszystkich żywych organizmów roślinnych i organicznych na Ziemi. Związki fosforu są istotnym elementem materiału genetycznego DNA, nośnika cech dziedzicznych. Fosfor odgrywa także ważną rolę w procesach wzrostu oraz wymiany energii. Podsumowując, bez fosforu życie nie byłoby możliwe! Firma REMONDIS Aqua wspólnie ze spółką Hamburg Wasser uruchomiła pilotażową instalację służącą do odzysku cennego surowca z popiołu z osadów ściekowych.

Od lewej do prawej: Michael Beckereit, prezes HAMBURG WASSER, Jens Kerstan, rzecznik ds. środowiska w Hamburgu oraz dr Martin Lebek, kierownik projektu i członek zarządu REMONDIS Aqua podczas uruchomienia instalacji pilotażowej pokazują materiały wyjściowe procesu recyklingu kwasu fosforowego

Fosfor jest podstawowym składnikiem organizmów żywych, a jego zasoby kurczą się

Jednak najpierw zła wiadomość: tego ważnego dla życia pierwiastka jest coraz mniej. Wprawdzie około 0,09% skorupy ziemskiej składa się ze związków fosforu, ale technicznie i ekonomicznie możliwa jest eksploatacja tylko ułamka tej ilości. W naturze fosfor występuje niemal wyłącznie w postaci związków, jako fosforan, ale również np. w osadach ściekowych. Dlatego właśnie od wielu lat rolnicy wykorzystują osady ściekowe do stymulowania wzrostu roślin. Ta praktyka zgodnie z decyzją rządu federalnego niedługo zostanie zaniechana, ponieważ w ten sposób z osadów do gleby przedostają się nie tylko cenne pierwiastki, ale także różne szkodliwe substancje, takie jak metale ciężkie. Popyt na nawozy dobrej jakości stale rośnie, jednak produkcja nawozów fosforowych i jakościowych pasz, bez których nie obędzie się żadne gospodarstwo rolne, wymaga użycia kwasu fosforowego jako materiału wyjściowego. Naukowcy z całego świata od wielu lat pracują nad pomysłem ekono-

micznie opłacalnego procesu recyklingu fosforu, ponieważ fosfor i jego związki (których naturalne zasoby kurczą się) są bardzo ważne dla życia na Ziemi. W samej Europie zapotrzebowanie na kwas fosforowy wynosi dużo ponad milion ton rocznie.

Teraz pora na dobrą wiadomość: Firma REMONDIS Aqua opracowała metodę, dzięki której fosfor jako cenny surowiec wtórny pozyskuje do zastosowania w tradycyjnych łańcuchach wartości dodanej, zamykając w ten sposób obieg tego ważnego dla życia pierwiastka. Pozyskanie ma miejsce dzięki odzyskowi z popiołu otrzymanego w wyniku spalania osadów ściekowych.

Nowa metoda odzysku fosforu została opracowana przez chemików w laboratoriach badawczych i teraz, w oparciu o współpracę między spółką Hamburg Wasser i REMONDIS, następuje jej wdrożenie oraz optymalizacja w idealnych warunkach w instalacji pilotażowej zlokalizowanej blisko spalarni osadów ściekowych VERA. VERA działa na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego zawartego między spółką Hamburg Wasser (60%) i Remondis (40%) i od wielu dziesięcioleci z powodzeniem świadczy usługi spalania osadów. Osady z Hamburga i pobliskich oczyszczalni ścieków są poddawane obróbce termicznej mającej na celu wytwarzanie energii. Popiół z osadów służy jako cenny surowiec do recyklingu fosforu.

W najbliższych miesiącach będzie trwać faza testowa instalacji, która pozwoli ustalić jej optymalną konfigurację. „Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, REMONDIS i Hamburg Wasser wybudują wspólnie wielkoskalową instalację, która umożliwi odzyskiwanie kilku tysięcy ton kwasu fosforowego

Nowoczesna oczyszczalnia w Hamburgu z nową instalacją pilotażową do recyklingu fosforu znajduje się w środku portu

rocznie” – powiedział dr Martin Lebek podczas uruchomienia instalacji pilotażowej w lipcu 2015 roku. Jednocześnie zapewniono opłacalność procesu i korzyści dla środowiska, co bardzo cieszy rzecznika ds. środowiska w Hamburgu, Jensa Kerstana: „Cieszę się, że ta metoda jest obecnie testowana w Hamburgu. Recykling fosforu odciąża środowisko, zapewniając przy tym korzyści ekonomiczne”.

Uzyskany w ramach innowacyjnej metody kwas fosforowy RePacid® nie zawiera metali ciężkich i dlatego doskonale nadaje się do produkcji pasz i nawozów. Proces umożliwia

odzysk z popiołu nie tylko kwasu fosforowego, ale także gipsu dla produkcji wyrobów budowlanych oraz soli żelaza i aluminium, które posłużą do wytrącania zanieczyszczeń i eliminacji fosforu podczas oczyszczania ścieków w oczyszczalniach. Metoda TetraPhos® firmy REMONDIS jest niezwykle efektywna pod względem ekologicznym i ekonomicznym i w znacznym stopniu przyczynia się do ochrony zasobów naturalnych. Umożliwi ona zamknięcie obiegu surowców, ochronę zasobów wodnych i terenów uprawnych oraz długoterminowe uniezależnienie Europy od importu fosforanów.

Dwie pieczenie na jednym ogniu: idealny recykling i wysokiej jakości nawozy

KULISY

Josef Lehmkuhl

Autorem procesu jest Josef Lehmkuhl. Josef Lehmkuhl, jako kierownik działu badań i rozwoju Lippewerk REMONDIS oraz długoletni doradca (mimo wieku emerytalnego), odnosił sukcesy w obszarze chemii związków aluminium i recyklingu fosforu. To przede wszystkim w oparciu o jego inicjatywę i zaangażowanie powstała nowoczesna, ekonomiczna metoda. Niestety, Josef Lehmkuhl zmarł nagle 4 kwietnia 2015 roku. Projekt instalacji, która ma na celu dowiedzieć, że odzysk kwasu fosforowego z osadów na skalę przemysłową może być opłacalny, jest kontynuowany przez jego kolegę i współtwórcę metody, dra Martina Lebeka z firmy REMONDIS Aqua.

Związek podatników krytykuje komunalną działalność gospodarczą

W aktualnym raporcie rocznym Związek podatników krytykuje samowolę komunalnej działalności gospodarczej. Wprawdzie niektóre gminy gospodarują optymalnie, mają niewielkie zadłużenie i koncentrują się przy komunalnej aktywności gospodarczej na tym, co najistotniejsze. Większość wykazuje się jednak dużą chwiejnością i od lat miewa krytyczne zadłużenie w różnych zakresach, przy czym przedsiębiorstwa komunalne mogą mieć znaczny wpływ na kondycję finansową. W całych Niemczech gminy pod koniec roku 2013 były zadłużone ogółem na niemal 280 miliardów euro. 126 miliardów euro, czyli tylko 45 procent tego zadłużenia mieści się w budżetach komunalnych. Większa część zadłużenia komunalnego jest z tego względu wyprowadzana na zewnątrz i finansowana z budżetów dodatkowych.

Związek podatników skarży się na to, że wymienia się liczne usprawiedliwienia dla komunalnej działalności gospodarczej. Często komunalne inicjatywy własne tłumaczy się argumentem ekonomicznym, ale mieszkańcy nie powinni dać się zwieść. Oferta komunalna jest często subwencjonowana przez środki publiczne. Tego, gdzie i w jakim zakresie przepływają środki finansowe, mieszkaniom nie jest w stanie stwierdzić. Zwłaszcza przy staraniach do rekomunalizacji z reguły nie zwraca się uwagi na to, że gospodarka prywatna posiada już doświadczenia i korzyści informacyjne. Tego rodzaju know-how w sektorze publicznym trzeba dopiero wypracować, ponieważ w wielu gminach nie występuje, tym bardziej, że złożoność zadań i zakres realizowanej infrastruktury technicznej oraz organizacyjnej bywają niedooceniwane. W niektórych krajach związkowych prawo komunalne zabrania miastom i gminom działalności gospodarczej poza swoim obszarem. Związane z tym ryzyko ponosi na końcu zawsze podatnik.

Wystawa obrazująca odpady plastikowe w morzu

Na wystawie w ratuszu w Kilonii spółka zależna REMONDIS odpowiedzialna za spalarnię odpadów w Kilonii (MVK) wspólnie z Centrum Geomar Helmholtz Badań Oceanicznych w Kilonii i Multimar Wattforum w Tönning zwracają uwagę na problematykę odpadów plastikowych w morzach na całym świecie. Odwiedzający mogą uczestniczyć w eksperymentach i sami przekonać się, w jakim zakresie drobne części plastikowe już dzisiaj zanieczyszczają morza. Duża instalacja z dryfującego drewna i plastiku z morza unaocznia stopień zanieczyszczenia. Przy ocenie dostępnych alternatyw okazuje się, że zanieczyszczenie mórz nie musi się zwiększać. Konsekwentne zbieranie i sortowanie odpadów z późniejszym recyklingiem materiałowym oraz termicznym

nie tylko pozwala zapobiec przedostawaniu się substancji szkodliwych do morza, ale też zabezpieczyć dostępność surowców i wytworzyć w wyniku przetwarzania termicznego wartościową energię i ciepło. Według prezesa MVK, Franka Ehlers, termiczny recykling odpadów, obok zapobiegania odpadom i zwykłego recyklingu, jest skuteczną metodą pozwalającą zapobiec dalszemu zanieczyszczeniu mórz plastikowymi odpadami. Według Ehlersa rocznie w obiekcie w Kilonii przetwarza się termicznie 12 000 ton odpadów z tworzyw sztucznych – ze skutecznością 70 procent. Odpady te składają się zasadniczo z nienadających się do recyklingu pozostałości sortowania i ze złożonych materiałów kompozytowych.

Zespół techniki robotów ze wsparciem REMONDIS zwycięża w konkursie

Firma REMONDIS Production GmbH w ramach stymulowania rozwoju gospodarczego powiatu Unna i inicjatywy szkoleniowej przedsiębiorstwa wspiera zespół uczniów ze szkoły im. rodzeństwa Scholl w Lünen, który zajmuje się robotyką. Wspierany przez REMONDIS zespół, który wygrał już w licznych konkursach w Niemczech, zakwalifikował się właśnie na olimpiadę robotów w Katarze. Zadaniem projektu było zbudowanie i zaprogramowanie robota, który będzie pomagać człowiekowi przy rozpoznawaniu zasobów naturalnych w potencjalnie niebezpiecznym otoczeniu. Opracowany przez uczniów pojazd przypomina swoje większe odpowiedniki, które mają szukać śladów życia i analizować próbki gleby na Marsie. Poprzez swoje zaangażowanie REMONDIS podkreśla duże znaczenie szkolenia, badań i rozwoju oraz zachęca młodych ludzi do starań o staż w REMONDIS.

Uczniowie szkoły im. rodzeństwa Scholl w Lünen i ich opiekunowie z dyplomem za zwycięstwo. Zdjęcie poniżej przedstawia zaprojektowany przez nich samowystarczyalny pojazd-robot. Podobieństwo do łazików marsjańskich jest czysto przypadkowe

Wybrano pracowników dystrybucji roku 2014

Już w maju tego roku wybrano pracowników dystrybucji roku 2014 w obecności członka zarządu REMONDIS, Thomasa Conzendorfa podczas uroczystego rejsu MS Möwe po Renie. Wybór tegorocznych zwycięzców nie był dla jury prosty, ponieważ wszyscy nominowani pracownicy wykazali się dużym zaangażowaniem i świetnymi wynikami. Key Account Manager roku 2014 wybrano Christel Fortagne z regionu Rheinland. Pani Fortagne w znacznym stopniu przyczyniła się do sukcesu REMONDIS Olpe GmbH, a tym samym do osiągnięcia wiodącej roli na rynku w regionie Południowa Westfalia. Od ośmiu lat wyróżnia się ona wysokim stopniem identyfikacji z przedsiębiorstwem i ze swoimi zadaniami. Dzięki działaniom optymalizacyjnym w zakresie relacji z istniejącymi klientami i poprzez określenie potencjału cross-selling udaje się jej utrzymywać bardzo dobre relacje z klientami oraz przyczynić się do ich lojalności względem firmy.

Pracownikiem dystrybucji powierzchniowej roku 2014 wybrano Björna Walde z filii Rosenheim, region Południe, który osiągał liczne sukcesy zwłaszcza w zakresie pozyskiwania nowych klientów. Podczas rozmów sprzedażowych Björn Walde stawia na pierwszym planie jakość i korzyści dla klientów i stwarza personalne powiązania z klientem, oparte na zaufaniu i kompetencji. Nagrodę specjalną za

„wieloletnią, efektywną pracę dystrybucyjną” otrzymali Thorsten Hoof z regionu Północ i Thomas Ritter z regionu Wschód. Panowie Hoof i Ritter wyróżniają się wysokim stopniem fachowości, znajomością rynku, wysokim zaangażowaniem i ciągłością działania. Tworzoną przez lata sieć wewnętrzną wykorzystują do optymalizacji procesów klienta i efektywnego cross-sellingu. Wysoki stopień związania klientów unaocznia ich sukces.

Serdecznie gratulujemy wszystkim nagrodzonym i dziękujemy wszystkim innym koleżankom i kolegom, którzy każdego dnia świadczą wysokiej jakości usługi na rzecz klientów REMONDIS.

Podczas rejsu statkiem MS Möwe członek zarządu Thomas Conzendorf (tylny rząd, z prawej strony) ogłosił nazwiska osób, które uzyskały tytuł pracownika dystrybucji REMONDIS roku 2014. Od lewej do prawej: Stephan Fimpeler, Marvin Roggenkamp, Björn Walde, Christel Fortagne, Thomas Ritter, Thorsten Hoof, Roland Lenders, Martina Zepp, Dennis Stein i Christian Decker

Zatrudnienie bez uprzedzeń

INKLUZJA SPOŁECZNA W REMONDIS – PRACA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

REMONDIS®

WORKING FOR THE FUTURE

Christian Sternberg wreszcie osiągnął swój cel. Przy pomocy zakładów Werthmann Werkstätten otrzymał w firmie REMONDIS Olpe stabilną pracę, objętą ubezpieczeniem społecznym. Dla osób niepełnosprawnych taka forma zatrudnienia obecnie nie jest oczywistością. Jednak Christian Sternberg poprzez swoje zaangażowanie i pilność wykazał, że wydajnością nie odbiega od innych pracowników. To historia udanej integracji społecznej w firmie REMONDIS.

Christian Sternberg ze swoim sprzętem roboczym, pojazdem specjalnym do zbiórki odpadów osiedlowych. Dzięki podjętej przez REMONDIS inicjatywie inkluzji mógł on zrealizować swoje marzenie o zwykłym miejscu pracy

Zakłady, których nazwa wywodzi się od założyciela organizacji Caritas – Lorenza Werthmanna, wspierają osoby niepełnosprawne w życiu zawodowym, aby zapewnić im stabilne miejsce w społeczeństwie. Odpowiednio przeszkoleni specjaliści towarzyszą dziś ponad 580 osobom z umysłowym, cielesnym, psychicznym inwalidztwem lub chorobami w miejscowościach Attendorn, Lennestadt, Olpe i Welschen Ennest. W kooperacji z firmami i instytucjami w gminie Olpe oddział organizacji eXtern pomaga ludziom niepełnosprawnym w pierwszych krokach na rynku pracy.

Także Christian Sternberg od września 2005 roku był najpierw zatrudniony przez zakłady Werthmann Werkstätten. Jego pierwszym stanowiskiem była praca w warsztacie rowerowym

w charakterze oddelegowanego pracownika. W listopadzie 2011 roku zmienił ON zakres obowiązków i zaczął pracować jako pomocnik w dziale utylizacji, w oddziale firmy REMONDIS w Lennestadt, także jako pracownik oddelegowany. Już od wielu lat firma REMONDIS wspiera procesy inkluzji społecznej, dlatego pomogła Christianowi Sternbergowi w przejściu na ogólny rynek pracy, przy współpracy z asystentem ds. integracji oddziału eXtern oraz specjalistami ds. integracji dla gmin Siegen-Wittgenstein i Olpe. Do jego zadań należy pomoc podczas zbiórki odpadów komunalnych i podobnych, a także obsługa urządzenia ładunkowego w pojeździe zbierającym odpady. W międzyczasie okazało się, że Christian Sternberg może dźwigać ciężary na równi z jego kolegami, a ponadto jest otwarty na elastyczne godziny pracy. W gorących dniach lata praca może zaczynać się nawet o 4 godzinie nad ranem. Dla Christiana Sternberga to żaden kłopot.

Kolezdy bardzo go polubili. Drobne problemy we wzajemnej współpracy zostały szybko rozwiązane. Dzięki wsparciu pracowników i asystenta ds. integracji oraz dużej motywacji Christiana udało mu się z sukcesem wdrożyć w codzienną pracę w firmie REMONDIS. W taki sposób z pracownika oddelegowanego z zakładów został zatrudniony na etat jako pomocnik w dziale utylizacji. „Zawsze chciałem mieć normalną pracę z ubezpieczeniem społecznym”, cieszy się Christian Sternberg z osiągniętego celu. Jost Nöller z zarządu firmy REMONDIS w Olpe, od dawna używający wózka inwalidzkiego, podkreśla zaangażowanie swojego przedsiębiorstwa: „Wiem z własnego doświadczenia, że niepełnosprawność nie ułatwia osiągnięcia sukcesu na normalnym rynku pracy. Tym bardziej cieszy mnie sukces Christiana Sternberga!”

◀ Od lewej do prawej: Ludger Rethmann, prezes zarządu REMONDIS, MdB Sylvia Jörrißen, Herwart Wilms, członek zarządu REMONDIS, MdB Ingbert Liebing, przewodniczący CDU w kraju związkowym Szlezwik-Holsztyn, Erwin Braatz, członek zarządu REMONDIS i członek landtagu (Szlezwik-Holsztyn) Heinz Maurus podczas wizyty w Lippewerk

▶ Premier Brandenburgii Dietmar Woidke (z lewej) i Norbert Rethmann, honorowy członek rady nadzorczej grupy Rethmann podczas wizyty w zakładzie Buchen w miejscowości Schwedt

▲ Norbert Rethmann, honorowy członek rady nadzorczej grupy Rethmann i Franz-Josef Englisch, członek zarządu firmy Buchen z praktykantami podczas wizyty w warsztacie praktycznej nauki zawodu w Schwedt

▼ Fyzyk i dziennikarz telewizyjny Ranga Yogeshwar podczas forum REMONDIS w Hagen dn. 10. września

▼ Od lewej do prawej: Herwart Wilms, członek zarządu REMONDIS, dr Heinrich Dornbusch, prezes zarządu KlimaExpo.NRW, dr Gabriele Becker, kierownik obszaru INFA GmbH, Jessica Bobinis, kierownik projektu KlimaExpo.NRW, dr Jochen Hoffmeister, dyrektor jednostki biznesowej Wirtschaft, Energie und Infrastruktur w firmie Prognos AG i Nadja Schütz, kierownik projektu Wirtschaft, Energie und Infrastruktur Prognos AG podczas wizyty w centrum demontażu starych urządzeń elektrycznych w Lippewerk, w Lünen

Mało surowców naturalnych, duże możliwości

Jako ubogi w surowce naturalne uprzemysłowiony kraj Niemcy muszą kłaść nacisk na optymalne wykorzystanie surowców wtórnych. Odzyskiwane w procesie recyklingu metale, takie jak aluminium, blacha biała, miedź i inne metale szlachetne, mają taką samą jakość jak surowce pierwotne. Dlatego firma REMONDIS opracowała wysokowydajne procesy i dysponuje mocami przerobowymi umożliwiającymi zaopatrzenie niemieckiego przemysłu w duże ilości ważnych surowców. Np. ok. 7,6 mln t stali i metali, 3 mln t materiałów budowlanych oraz 1,8 mln t papieru rocznie.